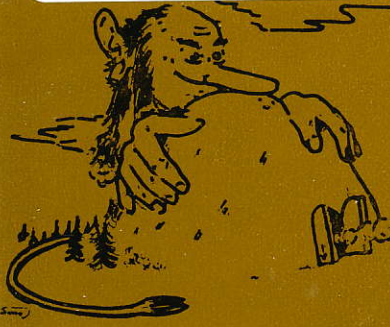

Arboga Elektronikhistoriska Förening
www.aef.se

076

BERGTROLET

Personaltidning för CVA-UHF
Nr 1 1970 • Årgång 21

... AN SÅ
ÄR DET
VINTER

Detta är CVA produktmärke. Samtliga bokstäver är "Volta" halvfet och det krönte kugghjulet skall vara det fyllda.

(Således ej konturmärket). Vår adress är:

FFV-CVA, Fack, 732 00 ARBOGA.

Reservera

lördagen den 29 augusti

för

CVA 25 års Jubileum

OMSLAGSBILDEN:

...än så är det vinter.

Då Bergtrollet trycktes var det ännu bästa skidglid. Bilden tagen utanför CVA i Arboga-fjällen.

Foto: L. Carlsson.

NI FYLLER JÄMN...

CVA

60 år

27/5	Harry Odenhult	avd	840
15/6	Karin Eklund	"	380
4/7	Elis Eriksson	"	380
5/7	Nils Olsson	"	180
17/7	Folke Johansson	"	290
23/8	Sigfrid Törnkvist	"	380
2/9	Carl-Axel Holmström	"	385
7/9	Gösta Petersén	"	507

50 år

4/5	Knut Sund	avd	560
21/5	Georg Jakobsson	"	332
22/7	Charles Isaksson	"	281
8/8	Eric Sjöberg	"	252
11/8	Bengt Harlén	"	254
13/8	Anders Thuresson	"	614
30/8	Bertil Blomquist	"	850
1/9	Lennart Andersson	"	380
2/9	Ingvar Gustavsson	"	281
27/9	Lennart Ericsson	"	332

... OCH VI GRATULERAR!

BERGTROLLET

Personaltidning för CVA och FMV-F:UH, För-
rådsbyrå, 732 00 Arboga.

Arboga.

Ansvarig utgivare:

CCVA v. dir. **A Högfeldt**

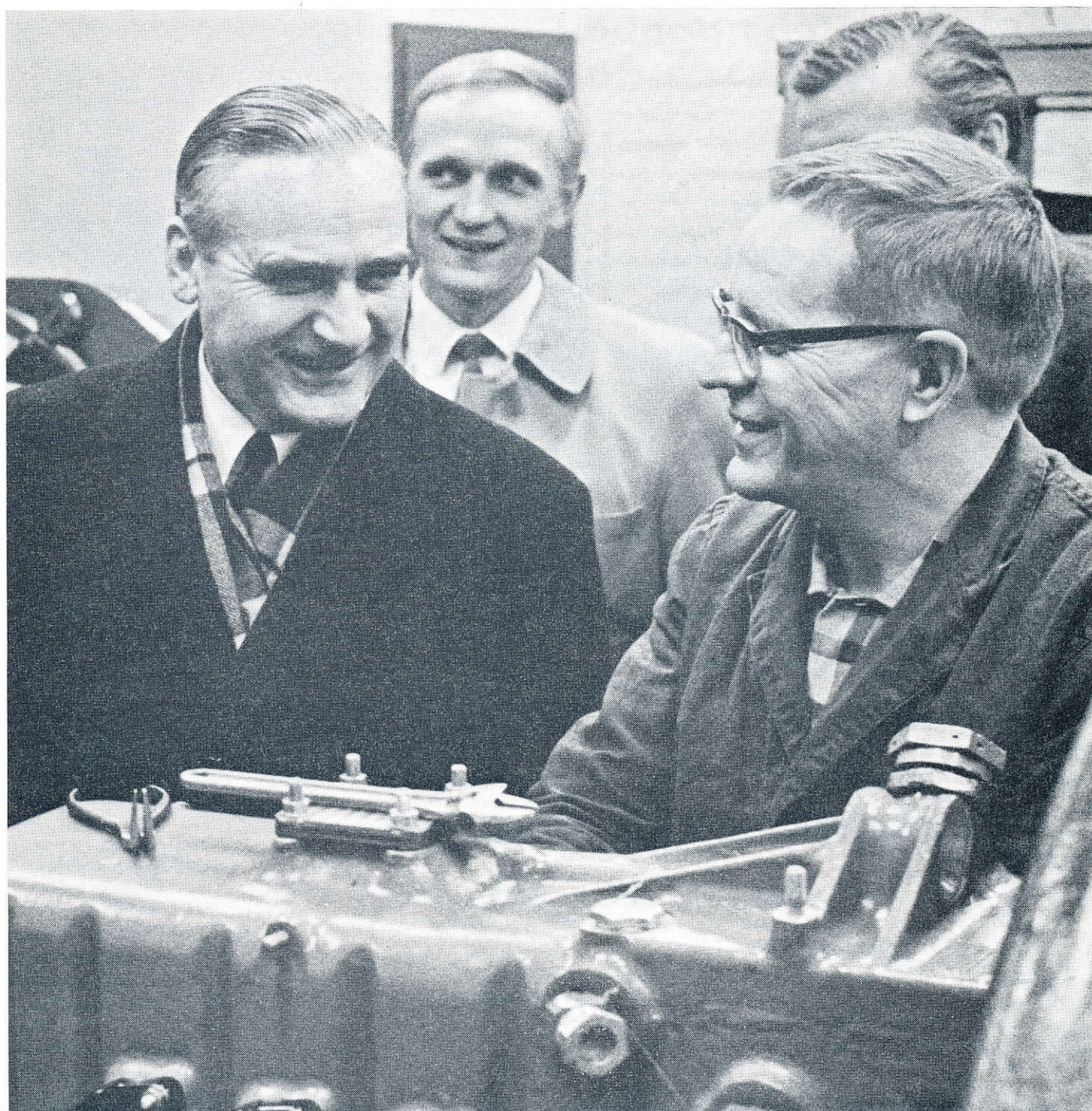
Redaktör:

Ragnar Fr Bengtson

Tel. 494

Redaktionskommitté:

Gunnel Rydeborg, tel. 400, Carl-Rickard Ekblad
tel. 106, Carl-Hugo Dahlström tel. 169, Christer
Nilsson tel. 401.

Generaldirektör Eric Malmberg på besök vid CVA den 23 mars påminner motor-montör Bror Öjeholm om gemensamma glada CVV-minnen.

Ur CVA-chefens dagbok

Hänt se'n sist

I fälthangaren har uppmonterats en flygsimulator.

CVAO har startat och börjat utleveranser av översedda enheter.

Normaliekontoret förbereder utflyttning till Ekbacken.

Kartläggning av ytterområdets avloppsledningsnät för separering av spill- och dagvatten har skett.

Centralexpeditionens lokaler har målats om och i övrigt reparerats.

Beslut om och tillstånd till att bygga ny marktele- och teletestbilsverkstad har fattats respektive givits.

Byggnaden kommer att uppföras i etapper med markteleverkstaden som första etapp.

I samband med byggnaden kommer en värmecentral och en el-central att uppföras.

Arméöverdirektör C. G. Regårdh får en ingående motordemonstration av Sten Molin.

Besök av...

1969

5 december

.... avdelningsdirektörerna G Kaijser, FMV-F:RP3 och S Stark, F:RP4 tillsammans med representanter från RP3 och RP4, för studium av tillsyn av Rb 27/28 och MS-del Rb 24.

9 december

.... kursdeltagare i Flygvapnets Bomb- och Skjutskola.

1970

14 januari

.... "SYFTE": flygdirektör S-A Platemar, FMV-F, civilingenjör R Genestig, TELUB, överingenjör Å Thorsén, FFV/HK och verkstadsingenjör S Sidh, FFV/CVM.

19—20 januari

.... representanter från General Dynamic, Pomona/USA, åtföljda av per-

sonal från FMV-A, för att diskutera förberedelser gällande arbetsuppgifter Rb 69.

22 januari

.... Messieurs Walther och Barbe, Turbomeca, Bordes, Frankrike, för diskussioner gällande motor RM9.

23 januari

.... tullförvaltare Nils Sandberg, för att diskutera tullfrågor med anledning av förestående affärer med danska flygvapnet.

30 januari

.... pressofficerare ur armén, marinen, flyget och FMV, för studiebesök.

3 februari

.... representanter från sjukhusen i Södermanlands län, för information om underhåll av teknisk och klinisk utrustning.

11 februari

.... överstelöjtnant Arnoldus och major Borch, FMK, Vaerløse, Danmark, flygdirektör S Eriksson, FMV och ingenjör Nääs, FFV/HK, för att diskutera översyn av kameror, modifiering och översyn av 30 mm Akan.

25 februari

.... arméöverdirektör C G Regårdh med representanter från FMV-A, AB Bofors och AB Volvo, för diskussioner gällande gasturbiner och övrig motoröversynsverksamhet.

13 mars

.... direktör Gösta Pihl och civilekonom Per-Anders Raab, Företagsadministration AB (FA) i Stockholm, som erhållit Riksrevisionsverkets uppdrag att som ett led i dess fortlöpande förvaltningsreviderande verksamhet utföra en översiktlig ekonomisk analys av FFV.

18 mars

.... överingenjör Wällgren, teknisk chef i haverikommission SPANTAX, tillsammans med civilingenjör Abrahamsson och kontrollingenjör Ekstam, för slutgenomgång av haveriundersökningen.

23 mars

.... nye generaldirektören Eric Malmberg, för att få en redogörelse av dagsläget i stort och utvecklingen vid CVA.

I samband med en presentation av CVA medarbetare överlämnade Generaldirektören nådevedermåle "Riddare av Kungl Nordstjärneorden" till överingenjör Carl-Rickard Ekblad.

25 mars

.... officerare, underofficerare och underbefäl ur Ostkustens Örlogsbas (Muskö), för studiebesök.

Finlödande flickor

CVA har utbildat 6 kvinnliga lödare. Resultatet har varit mycket gott och 5 av dessa är nu insatta i produktivt arbete på CVA.
3375 Johansson — fru Maj-Britt instrueras här av lödläraren Harry Jacobsson.

Av de 7 CVA:are, som samlats med företagsnämnden på fredagskvällen den 19 dec. 1969, var det endast en — driftning. B. Haglund, som varit med då CVA grundades 1944. I gengäld hade samtliga tjänat riket med nit och redlighet i över 30 år. I belöning fick de nu mottaga av CCVA, verkstadsdirektör Anders Högfeldt var sitt graverat Certina-ur med garanti- och försäkringsbevis. Gustav A. Johansson — Balk-Johan — var också kallad, men då han nu blivit mas och bor i Orsa, var detta orsak till hans frånvaro.

De belönade var:

Verkstadsing. G. A. Seth (pensionerad)

Driftning. N. B. Ekstrand

Driftning. E. B. Haglund (UR-CVA:are)

Driftning. F. R. Sirby

Ing. J. E. Wirselius

Ing. G. N. Sandkvist

Assistent G. A. Johansson (pensionerad)

Instr.-makare A. V. G. Liljehammar

För de utdelade nådevedermälena tackade ingenjör Seth varefter samtliga tågade till det ståtligt dukade julbordet och avfirade både jubilarerna och företagsnämnden en glad fest.

Nya "ur"-CVA:are

Sju, som kan visa på tiden för sin tjänst: Fr. v. G. N. Sandkvist, A. V. G. Liljehammar, N. B. Ekstrand, F. R. Sirby, J. E. Wirselius, G. A. Seth och E. B. Haglund.

TOPPBESÖK på UHF

Tekn. dir. Per Jurander, som avgick från sin tjänst vid UH den sista januari, besökte UHF den 19 januari för att ta avsked av sina medarbetare.

Vid en subskriberad lunch avtackades dir Jurander av byråchefen Karl Hultman, som bl a framförde personalens tack för gott chefskap och önskade honom lycka till för framtiden.

Avd dir Jan-Olov Arman, nybliven UH-chef, besökte UHF den 20 februari. Vid ett sammanträde med sekt cheferna orienterade byråchefen Karl Hultman om UHF organisation och arbetsuppgifter, varvid dir Arman hade tillfälle att ingående diskutera både organisations- och reservdelsproblemen.

Han tog även tillfället i akt att gå runt och hälsa på UHF befattningshavare.

Vid en gemensam lunch på Gyllene Balken, vid vilken även F:Ki/CVA, Fld Kurt Rosin deltog, kunde tekn dir Arman ytterligare diskutera gemensamma UH problem.

F:Ki/CVA, Fld Kurt Rosin med sin stab av medarbetare, besökte UHF under 2 dagar i mars för orientering om UHF verksamhet. Byråchefen Karl Hultman med assistens av sektionscheferna gick igenom UHF organisation och talade om de olika problem man ställs inför i en dylik verksamhet.

Diskussionen var livlig och besöket uppskattat.

Några synpunkter på hälsovård

Våra kostvanor liksom bilen har medfört att många människor i dagens Sverige lider av övervikt. Vi äter allt för fettrik föda och vi rör oss för litet. Detta kan medföra slöhet, som i sig innebär, att bilen gärna tages till, när man lika gärna kunde gå eller åka cykel. Man rör sig för litet och hamnar i en "ond cirkel". Levnadsvanor av här antydd art bär i sig fröet till ohälsa.

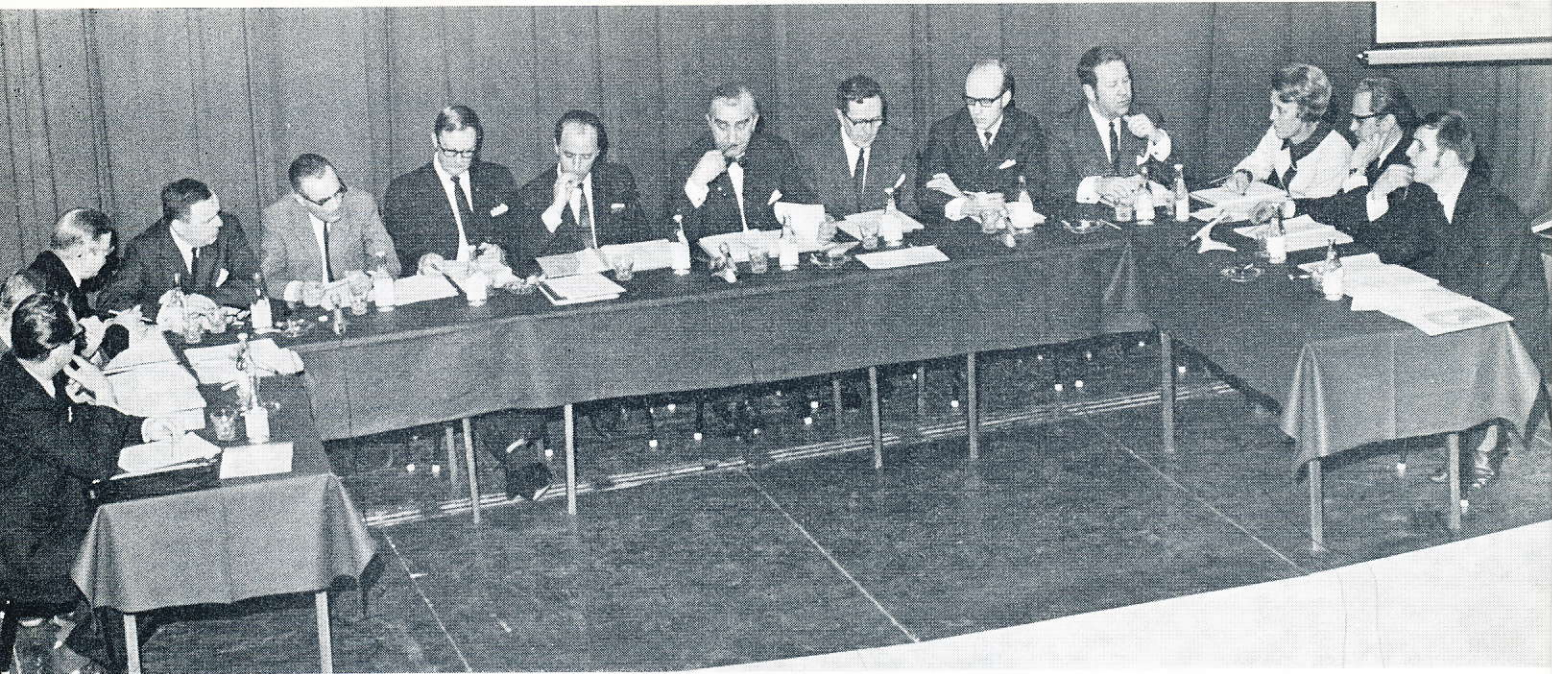
Inom vårt företag har vi sedan länge hälsokontrollundersökning av alla 40-åringar. Under senare år har inkluderats hörselprov. Dessa hörselundersökningar har utsträckt att omfatta alla inom bullerarbete och bullermätningar sker kontinuerligt på arbetsplatserna. Olika åtgärder att dämpa bullret vidtages också. Kontroll av lungor sker medelst skärmbildsundersökning med jämna mellanrum. En hyggligt utbyggd hälsovård står således tillbuds.

Nu för tiden har ju gängna tidens spöke lungtuberkulosen bragts under kontroll men istället börjar en annan sjukdomsgrupp dominera. Jag syftar på hjärt-kärlsjukdomarna, som de senaste decennierna kommit i blickpunkten. Detta beror på att de otvivelaktigt ökat i an-

tal och man vet, att dödsfall i dessa sjukdomar intar en tätplats i statistiken. Orsaken till den ökade frekvensen är icke en utan flera samverkande faktorer. Arvsfaktorn spelar en icke oväsentlig roll, rökning medverkar och kostvanorna kan betyda en hel del. Fysisk inaktivitet synes ha betydelse för uppkomsten av sjukdomen och man vet att fetma, högt blodtryck och hög kolesterolhalt i blodet medför ökad dödsrisk i hjärt-kärlsjukdom. Kranskärlen kring hjärtat blir trånga antingen genom en förkalkning eller genom en spasm (kramp) i kärlväggen. Detta upplevs som tryckkänsla över hjärtat eller bakom bröstbenet särskilt vid ansträngning. Om intet göres åt dessa sjukdomstecken föreligger risk för proppbildning i ett kranskärl (en infarkt). En annan sjukdom, som ökat är lungcancer. Vad som framkallar den vet man ej men att rökare är mer utsatta än icke-rökare är ett faktum. Rökning ger ju rökhosta och om anlag finnes kan en bronkit-astma utvecklas.

Efter dessa korta antydningar om några "moderna" sjukdomar skall också be-

Forts. sid. 16.

CVA FÖRETAGSNÄMND 1970

Nämnden hade åhörare

Fjorton nämndledamöter slog sig ner vid ett grönt sammanträdesbord på biografen Folkans scen. I salongen satt CVA personal som åhörare. Dagen var den 18 mars 1970. Klockan var 1830. Bakom arrangemanget låg en ambition att visa hur företagsnämnden arbetar och en önskan att ge direktinformation.

I koncentrat hände följande:

- Arbetsledning och personalorganisationer har medgivit blodgivning under arbetstid. Erbjudandet har gått till sjukhusmyndigheterna, som nu alltså har bollen.

- En studiecirkel har bildats i den pågående mentalhälsokampanjen. Däri ingår representanter för företagsnämnden och skyddskommittén samt arbetsledning och personalkontor.

- Förslagskommittén presenterade 8 förslag. Nämnden beslöt, att ersättning skulle utgå för 5 av dessa. (Se nedan).

Personalrepresentanterna hade begärt information i diverse frågor och fick svar:

- Platsannonser för tjm utformas så, att arbetsuppgifter och erforderliga kvalifi-

kationer framgår. Vidare uppmanas sökande att uppge löneanspråk. Självfallet kan timavlönade söka dylika tjänster.

- Överföring av materielunderhåll redovisades. Alla motorer från CVM och CVMV är överförda till CVA. Dock sker fortfarande provning av Proteus-motorer vid CVM och av kolvmotorer vid CVMV. Flygelektro- och instrumentmateriel har övertagits från CVMV. Organisatorisk anpassning till CVA har skett. Lokalfrågorna är i stort lösta, även om svårigheter kvarstår.

- Chefen visade planskiss över planerad nybyggnad för markelemateriel och mobil teletestutrustning. Byggnaden skall placeras öster om telehallen. Särskild panncentral och elförsörjning för dessa utrymmen skall ordnas. Om personalen

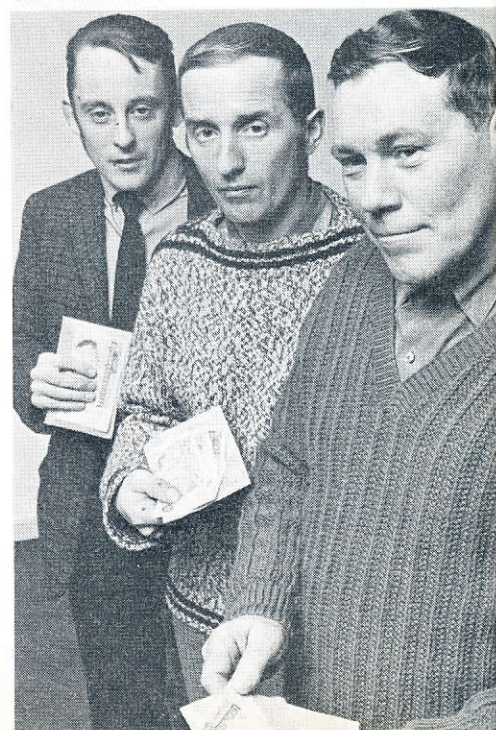
har synpunkter betr t ex personalutrymmen, toaletter m m så vill vi ha dem snabbt.

- Platschefen för östersundsfilialen, Bengt Nilsson, gav en god resumé över CVAO betr organisation, lokaler (f n ca 70 st) och orderstock.

- Personalchefen Birger Ahlin redovisade statistik över sjukfrånvaro. Antal sjukdagar per anställd har varit:

	Tjm	Timavl
1964	11,9	16,1
1965	12,9	16,7
1966	11,9	12,2
1967	10,9	15,2
1968	10,1	14,0
1969	14,4	17,1

Premierade idékäcckare Kjell Wilhelmsson, Lars Pettersson och Thore Karlsson.

Filmspole ger guld

Företagsnämnden har vid sammanträde beslutat följande ersättningar och belöningar.

Ersättningar:

1. Telemontör Kjell Wilhelmsson 2.515:—
för förslag till reparation av insats till PN-79. Ersättningen är utöver tidigare utbetalda 625:—.
2. Drifingenjören Kjell-Åke Lindahl 1.300:—
för förslag till reparation av filmspole till RKA 41. I avvaktan på centralt beslut har 500:— utbetalats.
3. Elektriker Lars Pettersson 660:—
för förslag till mall för

kabelstam. Av nämnda belopp har 500:— redan utbetalats.

4. Tekniker Harry Marklund och telemontören Hans Sköld för förslag till verktyg för demontering av transistorer.
5. Motormontören Einar Larsson 150:—
för förslag till mothållsverktyg för montering och demontering av hålbult.

Erkännanden:

1. Teknikern Bengt Aretoft för förslag till modifiering av RL-41 sändare för högre driftsäkerhet.
2. Förman Georg Sjölin för förslag till ny metod för rengöring av lödställen.

Sedan sålunda begärd information lämnats gav arbetsledningen ytterligare information om följande:

- Fr o m den 1 jan 1970 sorterar FFV under industridepartementet och lämnar därmed försvarsdepartementet. Samtidigt ändras namnet till Förenade Fabriksverken. Centrala Verkstaden Arboga utgår som benämning och ersättes med förkortningen CVA. En bild visades av de statliga aktiebolagens och de affärsdrivande verkens departementala anknäring. (Se bilden nedan).

- FFV informations-"minister", byrådirektör Karl-Erik Pettersson, redogjorde

för den nyinrättade centrala företagsnämnden inom koncernen. Dess viktiga syfte är att aktivisera nämndarbetet inom verket och förbättra den interna informationen. Han ansåg, att CVA-nämndens sammanträde med åhörare var ett bra initiativ.

- FFV-CVA i statsverkspropositionen 1970/71 hette en annan rubrik. Där omtalades tre nybyggnadsprojekt: markteleverksstad, byggnad för mobil testutrustning samt projektering av verkstad i Östersund.

- Chefen omnämde, att CVA nu lämnat offert på underhåll av Viggen-mo-

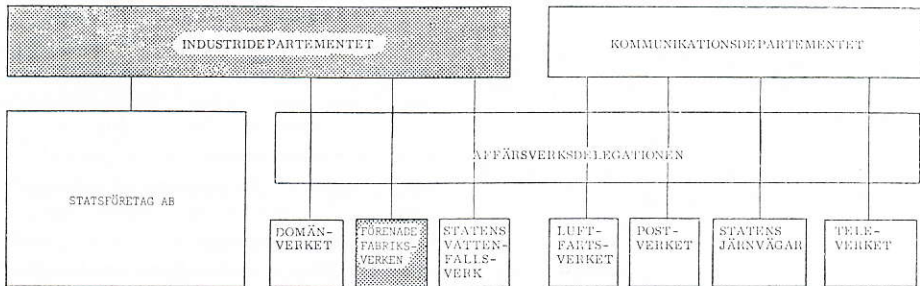
torn RM8. En viktig sak för CVA och en stor affär.

- En stockholmsfilial skall startas för underhåll av telemätinstrument i stockholmsområdet. Visst samarbete skall ske med FOA, där lokaler erhållits för inflyttning den 1 maj.

I detalj redogjordes för en 5-årsprognos för arbetsbeläggningen. Enligt denna skulle arbetstillströmningen föranleda en ökning av personalstyrkan fram till 1 mars 1971 av ca 100 man. Därefter blir tendensen nedåtgående. Uppgifternas karaktär av prognos framhölls. Den skall ytterligare bearbetas i samarbete med huvudkunden FMV-F.

Informationen avslutades med uppgifter om aktuella lokaländringar, om maskinanskaffningar och om utbildning samt ekonomi. För halvåret juli—dec. 1969 uppgick faktureringen till 44,6 mkr. Motsvarande siffra för 1968 var 42,1 mkr.

Sammanträdet avslutades kl 2150 och dess längd var alltså 3 tim och 20 min.

Statliga aktiebolag och affärsdrivande verkens departementala anknäring.

Sekreteraren

EN NÄMND PÅ 18 VID CVAÖ

CVAO har nu god fart på sin verksamhet, både på det produktiva och administrativa planet. För samarbetet och den lokala informationen har utsetts en företagsnämnd, som den 24 mars hade sitt första sammanträde.

Nämndens sammansättning för 1970 är följande:

Representanter för arbetsledningen:

Ordförande: Verkstadsdirektör A. Högfäldt, CVA.

Ledamöter: Verkstadsingenjör B Nilsson, verkstadsingenjör K Hansson, förste

drifningenjör G Näffalk, byråassistent A. Hell.

Suppleanter: Drifningenjör T Söderberg, förste drifningenjör O Gustavsson, verkmästare B Boström, kansliskrivare B Gärd.

FCPF avd 10 representeras av:

Ledamöter: Elmontör K G Lindström och motormontör O I Södermark.

Suppleanter: Elmontör S O Forsman och materielman L E Svelander.

FCTF If 107 representeras av:

Ledamöter: Ingenjör B Widebark, verk-

mästare L Jedefeldt, ingenjör S Carl-land.

Suppleanter: Ingenjör J Österholm, ingenjör L Nordell, tekniker B Aretoft.

Vid första sammanträdet lämnade ordföranden, verkstadsdirektör A Högfäldt, en orientering om Arbogaverkstäderna och vad som tilldrager sig där, varefter verkstadsingenjör Bengt Nilsson lämnade ungefär samma information om Östersundsverkstaden. Därefter talades om lokalanpassning av nyanställda, vilka kommer att få introduktion enligt fastställd rutin.

F ö diskuterades lokaler och personalplacering.

ELEVER FÖR ELEVER

CVA har haft en PRYO-handledarkurs för 13 man och en dam.

Kursen har omfattat orientering om **nuvarande och framtida skolsystem i högstadieämbarna**, en studie om **eleven i företaget** samt information om hur **skol- och yrkesorientering** skall lämnas. Därutöver har eleverna fått utföra grupparbeten, där de fått redogöra för hur de ansåg att eleverna skulle behandlas.

Vid avslutningen var förste rektor Bror Gustafsson studierektor Lars Erjö samt yrkesvalslärare Kjell Dahlgren närvarande. Den kritik de lämnade var mycket god och kommer pryoeleverna i fortsättningen få ett än bättre utbyte vid sin tid på CVA.

Vid avslutningen den 15 december granskar yrkeslärare Lars Erjö grupparbetet hos K. I. Eklund, P.-O. Nilsson, Kjell Dahlgren och Evert Evaldsson.

BEHÖVS FÖRSÄLJNINGEN?

Centrala verkstädernas anslutning till ett affärsdrivande verk innebär bl. a. att verkstäderna har anslutits till en försäljningsorganisation. Försäljningsavdelningen ingår i huvudkontoret i Eskilstuna. Det ställs ofta frågor om och kring denna verksamhet. Vi har därför tagit upp en del av dessa frågor med Arne Norberg på försäljningsavdelningen.

FÖRSÄLJNINGSAVDELNINGEN (5)

FÖRSVARSEKTION SF	UTLANDSEKTION SX	CIVILSEKTION SC	TEKN. SERVICESEKTION ST
Materiel för svenska försvaret Underhålls- och över- synsarbeten för svenska försvaret Beredskapsproduktion Örderstatistik	Produkter och tjänster för export	Civila produkter och tjänster	Teknisk service Demonstrationer Utställningar Annonsering SP PR

För att börja från början: hur startade försäljningsverksamheten för de centrala verkstäderna?

Tidigare var centrala verkstäderna underställda flygmaterieförvaltningen, som då hade beläggningsansvaret för verkstäderna. 1967—68 överfördes verkstäderna till FFV, som är ett affärsdrivande verk, och då uppstod ett kund—leverantörsförhållande till den tidigare huvudmannen samtidigt som verkstäderna fick friare möjligheter att knyta andra affärs-kontakter.

Vid överförandet av verkstäderna uppstod helt naturligt frågan, om verkstäderna själva skulle inrätta egna försäljningsenheter eller anslutas till huvudkontorets försäljningsavdelning. Något av en kompromiss tillämpades under 1968. En man från huvudkontorets försäljningsavdelning placerades som kontakman vid CVA, men då CVM och CVV under detta år anslöts till FFV, flyttades kontaktmannen över till huvudkontoret, varifrån försäljningsverksamheten nu bedrivs.

Handhar försäljningsavdelningen all försäljningsverksamhet inom FFV?

Försäljningsverksamheten är med några undantag samlad till försäljningsavdelningen. Centrala verkstäderna — eller underhållsverkstäderna som vi numera föredrar att kalla dem — är i försälj-

ningshänseende samordnade med FFV nyttillverkande fabriker. Dessa nyttillverkande enheter är
GF Gevärsfaktoriet Eskilstuna
AKB Akers Krutbruk Akers Styckebruk
CTV Torpedverkstaden Motala
MZ Zakrisdalsverken Karlstad
MV Vanäsverken Karlsborg
MA Vingåkersverken Vingåker
MG Verkstaden Gällö Gällö

Försäljningen av kylkompressorer, som tillverkas vid Zakrisdalsverken, skergenom ett separat försäljningsbolag. Likaså är förhållandet för hela beklädnadsverkstadsens CBV i Karlskrona produktion.

Centraltvätteriernas försäljning bedrivs av ett centralkontor TvCK i Eskilstuna och överskotts-försäljningen utgör en egen försäljningsenhet.

Teleunderhållsverkstaden FTG i Göteborg är sedan 1 januari 1969 utarrenderad till Telub AB och har sin försäljningsverksamhet samordnad med sin nuvarande huvudman.

Dotterföretaget Telub AB i Växjö har egen försäljningsorganisation.

Hur är FFV försäljningsavdelning organiserad?

Generaldirektören är tillika chef för försäljningsavdelningen. I övrigt består försäljningsavdelningen av tre säljsektioner och en teknisk servicesektion.

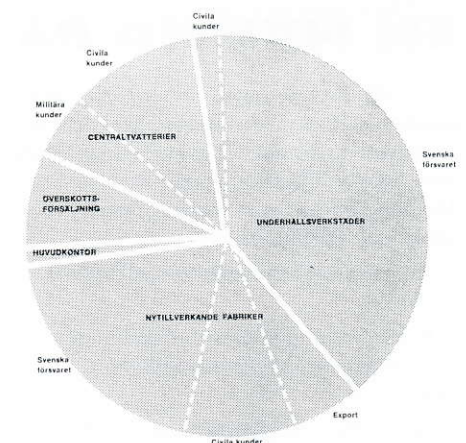
Säljsektionernas verksamhetsområden

är fördelade med hänsyn till kundkategorierna. De tre säljsektionerna är

- försvarssektionen
- civilektionen
- exportsektionen

Försvarssektionens verksamhet är i huvudsak inriktad på svenska försvaret. Över 90 % av underhållsverkstädernas verksamhet faller i försäljningshänseende på denna sektion. Civil produktion försäljs av civilektionen och exportsektionen handhar all försäljning på utlandet.

Reklamärenden faller under försäljningsavdelningens tekniska sektionens verksamhet. Utöver reklamärenden handhar sektionen produktion av säljpublikationer, säljannonser, demonstrationer, organiserar deltagande i utställningar, tar

▲ FFV försäljnings relativa fördelning budget-
året 1968/69 på verksamhetsområden och kund-
kategorier.

Reklamdetaljen vid FFV försäljningsavdelning. Fotograf Erik Lundholm, byråingenjör Thed Ridewing, teknare Ann-Christin Ekman och Laila Säll-Johansson. ▼

hand om studiebesök m. m. Sektionen har egen ateljé för lay-out, foto- och teckningsarbeten.

Vid FFV direktion finns juridisk ombudsman, som även står till försäljningsavdelningens förfogande. Det är nödvändigt speciellt vid kontrakts- och avtalsärenden att ha tillgång till sådan expertis.

Hur upprätthålles samarbetet med underhållsverkstäderna?

Vi har praktiskt taget daglig kontakt med planeringsavdelningen vid CVA och centralplaneringen vid CVM. Dessutom besöker vi varandra, håller försäljningsmöten, bildar arbetsgrupper för speciella ärenden och samarbetar på andra sätt i olika former.

Hur stor omslutning har försäljningen?

Enligt FFV verksamhetsredogörelse för föregående budgetår uppgick försäljningen för underhållsverkstäderna till 215,7 milj. kronor, vilket utgjorde 43 % av FFV totala försäljning under detta år.

Cirkeldiagrammet visar FFV totala försäljnings relativa fördelning budgetåret 1968/69 på verksamhetsområde och kundkategorier.

Hur blir försäljningsresultatet innevarande budgetår?

Siffrorna för innevarande budgetår kommer med all sannolikhet inte bara att överträffa föregående års utan även troligtvis budgetåret 1967/68, som visar den största omslutningen hitintills för underhållsverkstäderna.

Vår största kund är väl utan tvekan flygmaterieförvaltningen?

När det gäller underhållsverkstäderna, bör kanske framhållas, att verkstäderna på sin tid inrättades av flygmaterieförvaltningen som centrala verkstäder för att täcka behovet av underhåll på central nivå för flygvapnets tekniska materiel. Vår absolut största och dominerande kund är flygmaterieförvaltningens underhålls- och sakavdelningar, som direkt eller indirekt belägger verkstäderna till över 90 % och ger dem dess inriktningar. För att tillförsäkra flygmaterieförvaltningen erforderlig kapacitet på central nivå och FFV beläggning vid verkstäderna finnes ett princip- och ramavtal upprättat sedan 1968.

Verkstädernas nytillverkning har efter överförandet till FFV, visat en markant ökning. Det gäller i synnerhet CVM.

Kan centrala verkstäderna räkna med en utökad kundkategori?

Kundkategorin ökar ständigt. Just nu får beläggningsituationen vid verkstäderna betecknas som mycket god. I så-

Försäljningsavdelningen ingår i huvudkontoret

dant läge är det en försäljningsavdelnings uppgift att söka finna långsiktiga beläggningar, som ligger i linje med verkstädernas verksamhet på deras avancerade tekniska områden: flyg, robot, elektronik med närbesläktad teknik.

Och framtiden?

För att begränsa svaret till underhållsområdet är det intressant att se hur allt fler, allt eftersom tekniken går framåt och erövrar fler områden samtidigt som den kompliceras och medför allt större investeringar, upptäcker behovet av systematiskt underhåll för att undvika kostsamma driftstopp. CVA och CVM, som sedan gammalt är underhållsspecialister, bör ha stora möjligheter att göra sig gällande. Avancerad teknik kräver avancerade underhållsverkstäder både för försvaret och andra.

Till sist: försäljningen — behövs den?

Ett lämpligt svar på denna fråga kan vara följande citat ur en tidskrift: "Morgondagens mönsterföretag av storformat återfinns bland dem som i dag ställer upp sunda mål för sin verksamhet i morgon; som i dag utarbetar de planer som krävs för att målen skall kunna uppnås; som i dag styr sitt forsknings- och utvecklingsarbete mot dessa mål; som i dag tryggar det kapital (fattat i vidaste bemärkelse) som skall möjliggöra måluppfyllelsen; som i dag genomför de drift-

rationaliseringar som kostnadsutvecklingen på sikt fordrar; som i dag marknadsorienterar sitt utbud; som tar sig tid att bedöma konkurrensens framtida intensitet och art; och som — sist men inte minst — inte är mätta på sina forna och nuvarande framgångar."

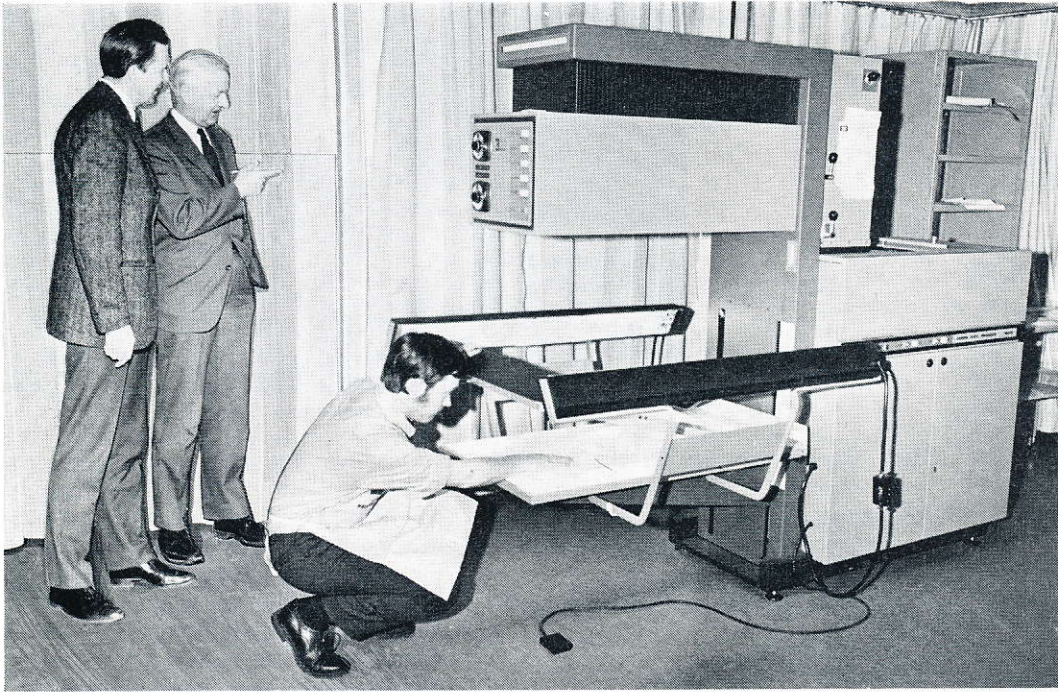
Vi behöver utan tvekan en samlad och stark försäljningsorganisation också.

▲ Säljpublikationer som användes vid försäljningsverksamheten för underhållsverkstäderna.

Utställningsmontrarna i huvudkontorets foaje användes just nu för att visa underhållsverkstädernas produkter och tjänster. Roger Ericsson och Mary Mikaloff beundrar utställda komponenter. ▼

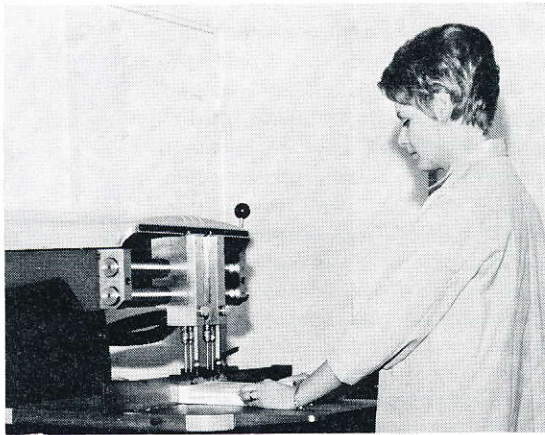

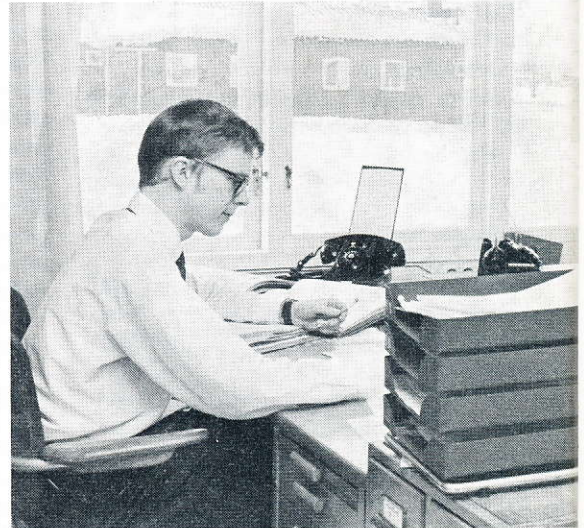
Typkatalogdetaljen (elkomponenter) i arbete. L. Söder och L. Löfvenius får anvisningar av gruppbasen R. Sparw.

Chefen för konstruktions- och normaliesektionen Gunnar Nilsson visar överingenjör Carl-Rickard Ekblad:

— Detta är vår nya automatiska kamera för framställning av tryckplåtar av plast. Conny Hjalmarsson lägger in ett original under objektivet.

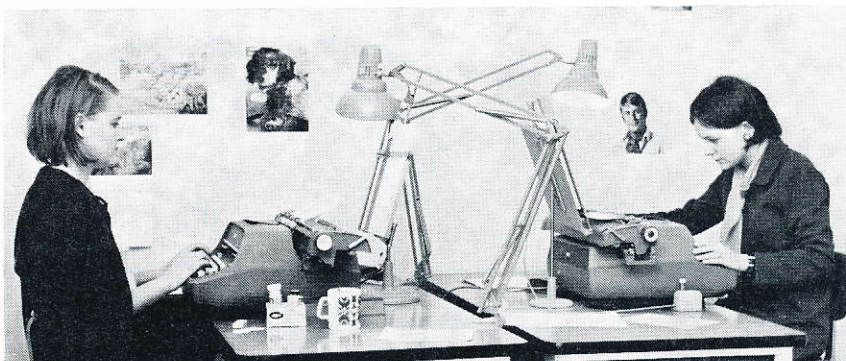
Marianne Zachrisson borrar hål med 4-spindlig maskin i papperstravar.

Bokbinderskan Annika Wallgren.

Beskrivningsredaktören Harry Andersson.

"Skrivarcentralen": Christina Blomqvist och Marianne Zetterberg.

Lisa-Britt Eriksson vid "Rotaprintpressen", som trycker A3-format.

Normaliekontoret expanderar och flyttar till Ekbacken

Ökade arbetsuppgifter genom FMV-FiN-beslut

År 1969 var ett händelserikt år för Normaliekontoret som tillsammans med Konstruktionskontoret sedan 1 maj 1969 inorganiserats i den nybildade "Konstruktions- och normaliesektionen" vars chef sedan nämnda datum är verkstadsingenjör Gunnar Nilsson.

Beslutet om framställning av reservdelskataloger via dator innefattande inte enbart de kataloger som nyframställs utan även alla gamla kataloger som tidigare framställts. Orsaken varför gamla, gällande kataloger skall omarbetas är bl. a. den att alla ingående uppgifter skall samlas i det av FMV upprättade materieldokumentationssystemet.

Antalet äldre katalogmanus, som CVA har ändringstjänsten för, motsvarar hälften av inom FMV utgivna reservdelskataloger. För omarbetning av dessa katalogmanus erhöll CVA i januari 1969 ett uppdrag på 2,25 Mkr, som enligt uppdragsgivaren FMV-F:N skall vara klart under 1972. Detta innebär att en ny detalj (377) måste sättas upp, med uppskattningsvis 10 man.

Det nya framställnings sättet av reservdelskataloger innebar även att ökad kapacitet för tryckning måste anlitas av FMV. FMV:s krav var att allt tryck- och bokbinderiarbete för reservdelskatalogerna skulle utföras av ett och samma tryckeri. CVA normaliekontor hade därför att välja mellan att bli av med den tryckning som tidigare utfördes för FMV eller att tävla med andra tryckerier i kampen att få hela "kakan".

Tävlingskampen togs upp i konkurrens med åtskilliga andra tryckerier och i november 1969 blev det klart att vi fick beställningen. Denna beställning som således omfattar tryckning av alla FMV-F:s reservdelskataloger omfattar även tryckning och bokbinderiarbete för FMV-F:s materiellista som skall tryckas i 150 ex

och utges två gånger per år. Tillsammans med den tryckning av typkataloger för FK (Försvarets klassifikationscentral) samt tryckning av UHF:s materiellista innebär detta en beläggning av ca 13.000.000 tryck/år utöver CVA:s interna behov av tryckalster.

För att möta dessa stegrade arbetsuppgifter måste personal och nya arbetslokaler anskaffas. Inom CVA:s område fanns ingen möjlighet att inrymma både nytt tryckeri och kontorslokaler för den detalj som skulle utföra omarbetning av gamla katalogmanus.

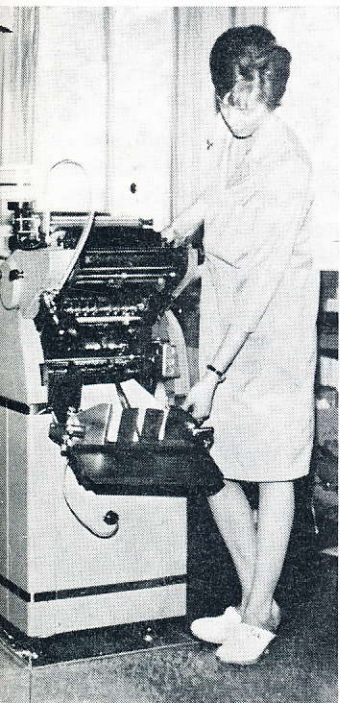
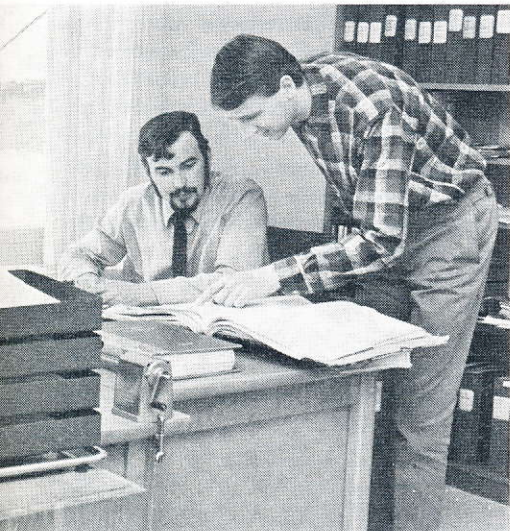
KFUM:s lokaler vid Ekbacken kom i blickpunkten och efter förhandlingar med KFUM upprättades ett kontrakt, som ger oss möjlighet att disponera matsal och sällskapsrum för tryckeri samt delar av elevhemmet till kontorslokaler. De tryckmaskiner som tidigare inrymdes i administrationsbyggnadens källare flyttades i november månad över till Ekbacken.

Tryckeriet har i samband därmed ökat genom inköp av reprokamera typ MR412 för framtagning av plasttryckplåtar, automatisk tryckmaskin typ AM2650, fyrspindlig hålningsmaskin samt falsningsmaskin för A3-format. En del ny personal, däribland en faktor har anställts och CVA tryckeri (grupp 375) börjar ta proportioner av ett ansenligt offsettryckeri.

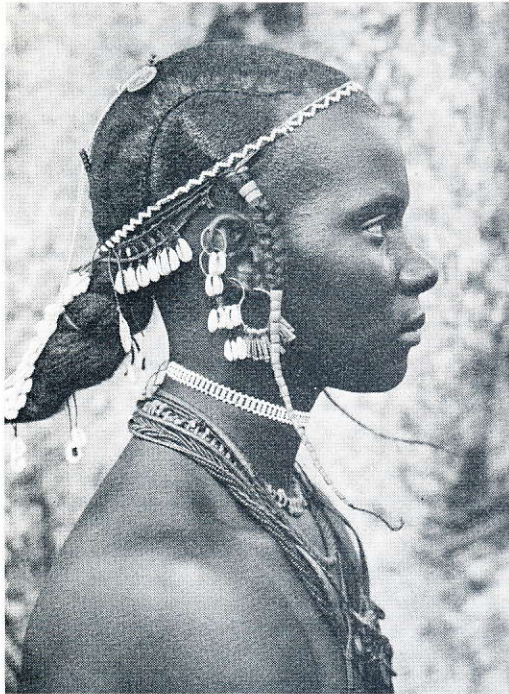
Tre andra grupper inom normaliekontoret utöver tryckeriet, nämligen 372, 373 och 374 är också överflyttade till Ekbacken.

Utredning pågår att även flytta ut grupperna 371 och 377.

Personalen vid de överflyttade grupperna har funnit sig väl tillrätta i det natursköna Ekbacken och trots de svårigheter en geografisk spridning av ett kontor medför har allt fungerat mycket bra.

Ett annat nyförvärv är den helautomatiska snabb-offsetpressen i A4-format. Operatris: Inger Eriksson.

NIGERIANSKAN — Hon skulle väl göra sig i Arboga.

Sedan planet lyft från Arlanda och allt var lugnt och stilla trängdes en mängd tankar inpå mig. Vad skulle jag få uppleva denna gång, skulle händelserna bli lika våldsamma som under min tid i Etiopien, landet var ju i krig och den blodiga upptakten hade ju startat från just det område jag skulle tjänstgöra i. Men mest fascinerades jag nog av chansen till jämförelser mellan de två länderna varav ju Etiopien mestadels haft självstyre medan Nigeria till helt nyligen varit ett kolonialt land.

Resan var först ställd till Kairo där jag skulle vistas en vecka för att bli familjär med den undervisningsmateriel och de metoder som användes vid dess flygskola, även den projekterad av ICAO.

Kairo, den vackra staden intill floden Nilen var sig ej likt, byggnader och gator var välbekanta men där vilade en dov stämning, landet hade strax innan

Detta är bara en liten glimt från ett tvåårigt besök i en annan världsdal, som är mycket omskriven och diskuterad i den allmänna pressen. Artikeln vill försöka visa att det verkliga livet är lugnare och trevligare än man föreställer sig.

Ett svart hörn - Nigeria

Karl-Erik Åberg

haft påhälsning av sitt grannland Israel. Jag försökte trevande inleda ett samtal i taxin med den egyptiske representant som mötte mig. Så synd att det skall vara sådan osämja överallt i världen, ni har väl kanske också mist både anhöriga och vänner försökte jag så neutralt som möjligt. Min medföljare spände ögonen i mej och sade med patos i rösten: Visst har vi förlorat denna rond men detta är bara första rondan ännu. På kvällarna gick jag ensam och strövade genom kvarteren men undvek noga att blanda mig i deras inre angelägenheter. Sista dagen, på väg till flygfältet gav jag taxichauffören all egyptisk valuta jag hade kvar, det var då jag såg det första och enda leendet och han tog mig med en extra sväng för att visa mig vad som skett under senaste åren. Han var vild av entusiasm när han pekade på ett område av staden. Före Nassers tid fanns här bara bostadsruckel med massor av arbetslösa, se nu hur Nasser byggt upp en stor modern bilfabrik så att alla här fått arbetsinkomster. Jag kunde inte låta bli att skänka honom en beundrande tanke men om han hade begränsat sig till denna inre utvecklingen av landet tänkte jag, men sådant får man inte säga om man är FN-anställd, då skall man hålla sig politiskt neutral.

I Kano, norra Nigerias viktigaste flygplats med anknypningar till större delen av Afrika, fick jag ett hett mottagande. Regnet strilade ner och temperaturen höll sig omkring 35 grader i skuggan. All pass och tullkontroll utfördes av militär personal men på ett lugnt och smidigt sätt. Redan samma dag fortsatte resan med

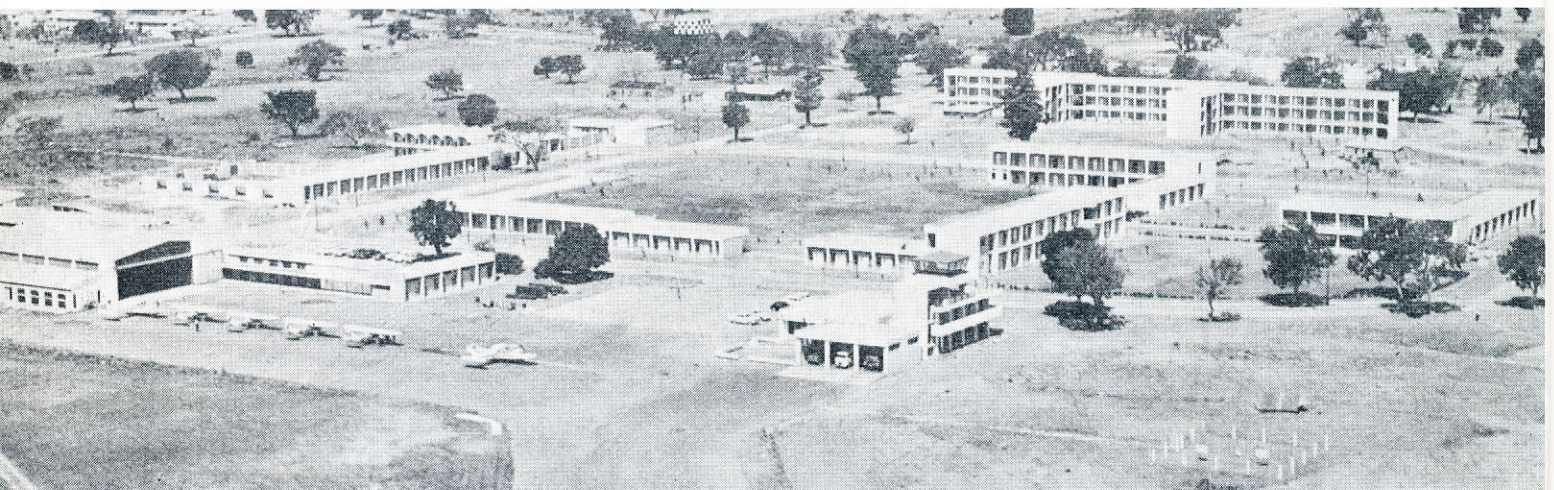
bil till Zaria, den stad där flygskolan var belägen och jag skulle tillbringa närmaste tiden.

Flygskolan i Zaria är ett av FN-organisationen ICAO:s projekt. Meningen är att man här skall kunna taga emot elever från större delen av Afrika. ICAO svarar för erforderlig utrustning samt anställer tekniska experter inom de olika områdena. Nigerianska guvernementet svarar för kostnaden av skolbyggnaderna samt den nigerianska personalen som ingår i administrationen. Så småningom skall emellertid det nigerianska guvernementet övertaga hela projektet, när tiden är så mogen.

Utbildningen sker upp till instruktörsnivå eftersom eleverna vid hemkomsten till sina resp. länder själva skall tjänstgöra som lärare. De elever som här får sin utbildning utgöres således av eliten från resp. land, noga utplockade efter hård testning. Man kräver mycket god skolunderbyggnad samt minst någon teknisk examen bakom sig.

Den av ICAO anställda personalen utgöres av 22 experter plockade från jordens alla hörn, var och en med sitt specialområde. Denna blandning av engelska dialekter kan kanske vara till fördel eftersom eleverna säkert i framtiden kommer att få många internationella kontakter på de olika flyglinjerna. Där emot hände det väl någon gång att man hade lite olika idéer i vissa utbildningsdetaljer beroende från vilket land man själv kom ifrån. En viss nytta gjorde säkert också den seminarieundervisning som hölls en gång i veckan då vi själva fick sitta på skolbänken.

Nigerias civila flygskola i Zaria.

Arboga Möte i mörkaste Afrika. Skolchefen Oscar af Ström, riksdagsman Torsten Hansson, Göteborg, författaren Karl-Erik Åberg och riksdagsman Olle Göransson, Arboga, konstaterar att inga stridsflygare utbildas vid skolan i Nigeria. Hansson och Göransson är några av de få, som studerat såväl Biafra som Nigeria.

Utbildningen syftade på att få fram instruktörer inom områdena flygutbildning, trafikledning, meteorologi, radiotelegrafi, flygmekanik och radioteknik. Man har därför satsat hårt på att utrusta skolan med modernaste undervisningsmateriel och använda senaste utbildningsmetoder vilket ofta imponerade på de utländska besöksgrupper som emellanåt kom.

Nu är det bara att hoppas att alla förväntningar på skolan skall infrias. För Afrikas utveckling måste kommunikationerna över de långa avstånden betyda mycket, i synnerhet kommunikationerna inom länderna.

Zaria består av flera stadsdelar med stora kontraster emellan. I stadsdelen Samaru ligger universitetet som är ett center för den högre utbildningen i norra Nigeria. Var och varannan lärare har professors eller doktorsexamen. Stora välutrustade skolbyggnader, swimmingpool och välklädda elever ser man var man än går i dessa kvarter. Man satsar högt på den högre utbildningen i landet för att få fram så många lärare som möjligt.

Inte långt därifrån ligger Sabon Gari som betyder främlingsstaden. Det är här stadens slum bor, folk som inflyttat för någon tid för att sedan fortsätta vidare till någon annan landsdel. De flesta är analfabeter men försörjer sig på försäljning, enklare tillverkning och diverse reparationsarbeten. När man strövar omkring i dessa områden förväntar man sig nog att se lidande och olyckliga människor. Förvånansvärt nog möts man emellertid oftast av stojande och glada människor även om motsatsen naturligtvis finns. Nyfikna och något förvånade över att se en europé i dessa kvarter diskuterar de vuxna skämtsamt med varandra medan barnen följer efter mig som ett släptåg. Kanske har vi fel här hemma om vi tror att vi blir lyckligare genom

att äga en massa saker. Jag tror mig förstå att orsaken till deras förnöjsamhet ligger i den stora sammanhållning som odlas mellan dem. Alla är som en stor familj och kallar varandra för bröder och systrar även om inget släktskap finnes mellan dem. Den som lyckats få arbete hjälper de som ingen inkomst har, på så vis är ingen bekymrad för morgondagen utan kan skämta mitt i all den gemensamma fattigdomen. Här bör kanske också nämnas att landets regering gör allt för att utvidga skolväsendet, men landet är stort och det gäller dessutom att få folk intresserade och förstå nyttan med utbildning. Många föräldrar är ännu ovilliga att sända sina barn till skolan även om möjlighet finns, de vill rå om dem och ha dem kvar inom familjen. I synnerhet gäller detta förhållande för deras döttrar som de nästan håller inlåsta tills det är dags att sälja dem till någon äktenskapskandidat. Den senare generationen har emellertid börjat ändra inställning även om det går långsamt.

Förutom Samaru med sina möjligheter för framtiden och Sabon Gari som representant för livets skuggsida finns här ännu en stadsdel och som är mer representativ för den gamla nigerianska kulturen. Gamla Zaria, kallas denna del, eftersom den tidigare utgjorde kärnan av staden. Denna stadsdel var omgiven av höga murar av bränd lera vars rester finns kvar än i dag. Här har Emiren än i dag sitt palats varifrån han styr mycket av stadens inre angelägenheter. Husen här påminner utifrån sett om gamla borgar med sina höga cementerade väggar omgärdande dess inre byggnation.

Jag hade en dag äran att bli inbjuden till en vän som nyligen uppfört ett hus här för sin familj, fortfarande enligt samma byggnadsstil, med byggnadsmaterial av bränd lera. Innanför ingångsporten utbreddes sig en stor luftig terrass med en mängd väldoftande blommor och buskar

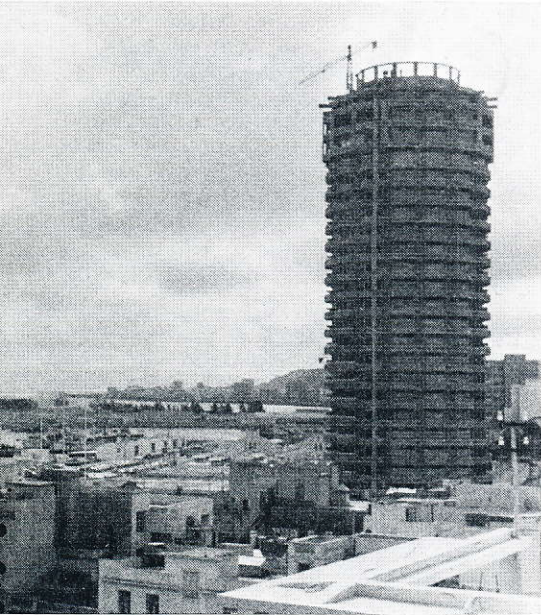
planterade utmed sidorna och i terrassens mitt ett och annat småträäd. Själva huskroppen bildade ett block med mängder av små rum för olika ändamål. Här fanns t. ex. ett rum för kyliga nätter där en stor eldstad var anordnad, ett särskilt rum för svalka med luftiga perforerade väggar. Längre in fanns ett sällskapsrum som var inrett med matta på golvet, moderna fåtöljer, radiogrammofon etc., helt i kontrast med den övriga stilen. I nästa rum var hustru nr ett sysselsatt med matlagning medan hustru nr två i rummet intill var upptagen med sin lilla nyfödda.

När vi kom avsides frågade jag om det ej blev osämja mellan hustrurna emellanåt. Nej då, svarade han, men allt måste nogas följa en viss rutin. Varje hustru har sitt eget rum och den ena månaden står den ena hustrun för hemköp och matlagning medan den andra tjänstgör som sällskap, därefter byter de om.

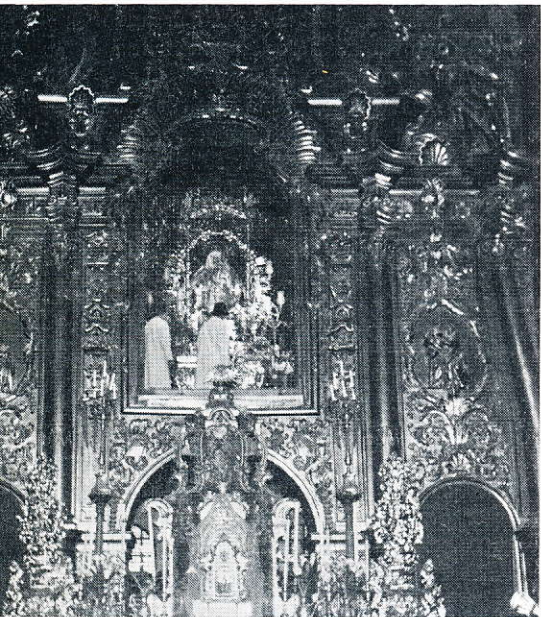
I detta sammanhang tänker jag gärna på hur en av skolans chaufförer en dag klagade på trångboddhet och fordrade en större lägenhet. Varför klaga på dessa lägenheter de är väl rätt så rymliga, sa jag. Hur skall jag kunna hålla sams på fyra fruar i denna lägenhet när jag har all möda nu med de tre jag redan har fick jag till svar. Räcker inte de tre fruar du redan har då, frågade jag. Nej du förstår, sa han, först skaffade jag en fru men vi fick inga barn, sedan skaffade jag mig ytterligare en fru men fortfarande inga barn, och inte heller min tredje fru har gett mig några barn. Men barn skall jag ha och då måste jag först få tag på större lägenhet innan jag tager hem en fjärde fru.

De flesta människorna i norra Nigeria är muhammedaner och kan därför ha ända upp till fyra hustrur samtidigt. Mes-tadels håller de sig emellertid av ekonomiska skäl med endast en hustru och endast undantagsvis med två eller fler.

6000 PESETAS FÖR NY FRU

Las Palmas — Höghus och mulet. Precis som hemma.

Madonnan, som fick vika för Lumumba — styrkedrycken.

El Aaiun — en oas i Saharas öken. Sanden ligger bakom kröken.

Den mörka årstiden kräver tillskott av solvitaminer. En statussymbol är dessutom en fjällande solbränna i den kyliga snön. Därför for Bergtrollet på snabba vingar till sydliga trakter.

Det var rena chocken att man möttes av futtiga 16°C — visserligen +.

Väl nedkommen på vulkanisk jord märktes att medelåldern för de s. k. turisterna låg över pensionsgränsen. Detta hindrade inte att det även fanns en del yngre upplagor. Gemensamt för alla var att de pratade med alla bekanta och obekanta. Allmänna intrycket var att bortsett från en del exotiska inslag, var det bara svenskar där, så det gällde att "sila snacket". Utan att anstränga sig kunde man avlyssna inspirerande samtal på gator, i bussar, barer ja, överallt.

"På vilket hotell bor Du?"

"Var äter ni?"

"Ejnar är en riktig charmör."

"Han har nog något bredvid. Men jag har inte märkt något."

"Far sa att jag skulle ta med mig min bästa, för vi skulle gå på nattklubb, men det är ju så dyrt!! o. s. v., o. s. v."

Det gällde således att vara försiktig. Visserligen finns där inga vilda djur. I bananerna finns det en liten grön orm, men den är inte farlig. Farlig är däremot "strandormen", som strök på playan och "botaniserade" i andras fickor. Varje onsdag e. m. hade polisen mottagning av anmälningar.

Naturvården har ett mycket rikt arbetsområde. Luften var full av vrål och motorljud samt rök och damm i massor. Gatorna och vägarna var allmänhetens papperspellar. Trots detta var hälsan mycket god. Det finns mycket fina sjukhus, men de behövs, när man halkar på bananskal eller snavar över ölburkar eller hål på gatan.

Ligger man inte med näsan i vädret på hotelltaget eller på playan åker man

Modern afrikansk silversmed tillverkar slagringar, som säljes genom smarta guider. Inget att pruta på.

på utflykt. För att då få gott humör stärker man sig med ett eller flera glas Le Mumba — groggglas med 1/3 cognac och 2/3 varm eller kall choklad. Enligt reglerna skall man dricka det, när reseledaren säger till om det, och inte när man skall se på en madonna. Le Mumba stärkte mig i alla fall och guiden blev 10 pesetas fattigare.

För övrigt är det ganska genomskinligt att se guidernas extraknäck, när de rekommenderar vissa krogar och affärer. Det är inte underligt att ortsbefolkningen är så förtjust i både reseledare och turister.

Skuttet över till Afrika är kort. Redan nedanför trappan från flygplanet bugar sig en beslöjad beduin, som hälsar med ett högtidligt "Salaam". Just då blixtrar det till. Utan större ansträngning finner man att fotografen och "beduinen" är kompisar. Det kostar 50 pesetas.

Oknen är nog äkta, men den fattige shejken, som bara har tre hustrur, varav den yngsta varit 15 år de senaste 7 åren, är heltidsanställd. Enligt Mohammeds lag får var rättrogen ha 4 hustrur, men han har bara 3 och nu spar han av dricksen (+ reseledarens check) till en 4:e. Priset för en ny fru är 2—20 kameler, beroende på åldern. Reseledaren var värd 15 kameler för 5 år sedan, men nu kunde man få henne för 2. Obs! 1 kamel = 3.000 pesetas. Shejken bjöd på stärkande mintté. Enligt traditionen skulle alla dricka tre glas, ett för livet — det var sött — ett för kärleken — det var ännu sötare — och ett för döden — det var sötast. Bergtrollet drack inget för döden, men väl två glas för kärleken.

Kulturen har också trängt ut i öknen att döma av otaliga plasthinkar, engångsglas och ölburkar som ligger utströdda som på en oändlig sopbacke.

Den afrikanska maten var starkt kryddad. Deras specialitet var cous-cous — kyckling i bovetegröt med majs, russin och oliver m. m. samt en sås på olja, cajennepeppar och något dynamit. Undra sedan på om brunnarna sinar.

På holmarna var det f. ö. övervägande svensk mat. För att få något spanskt måste man faktiskt anstränga sig ganska mycket. I det allmänna snacket talades f. ö. alltid om nya ställen, som hade bra mat i stora kvantiteter. Något dåligt ställe fanns absolut inte.

Efter 14 dagar (minimitid — 4 veckor är nog max) skakades sanden ur hår och kläder och färden gick åter nyktert till snön, mörkret och kylan. Avstressad, nöjd och belåten att få se hur turisterna bidrar till att välförtjänt förstärka ortsbefolkningens och guidernas kassor. Det är roligt att en gång se sig lurad med öppna ögon.

Canarietrollet

Fågelvägen till badet

För varje dag närmar vi oss den ljuvliga tiden då det börjar porla i bäckar, susa värligt i träden och frusna flygsugna segelflygare börjar droppa ut på flygfälten runt om i Sverige, ivrigt "vädrande" efter termik. Våren är verkligen en årstid som får oss att sprudla av aktivitet och av vilja att utträta någonting. Varför inte då använda denna energi till att "erövra" flygcertifikat i någon form?

Det finns en flygklubb i Arboga; en flygklubb med anor. Redan år 1947 bildades den och numera kan AFK erbjuda både segel- och motorflygutbildning. Som lärare tjänstgör två CVA:are; Leif Persson/avd. 646, segelflyglärare och Gunnar Magnusson/avd. 278, motorflyglärare. Deras tillförlitlighet och skicklighet som flygare kan vi i AFK verkligen intyga, men jag förmodar att detta redan är alltför välkänt för att ordas om här.

Vad kan man egentligen ha för nytta av certifikat?

För att besvara den frågan får man kanske skilja på motorflyg och segelflyg. Segelflyget är en trevlig avkoppling och dessutom en härlig sport. För unga grabbar kan det även vara inkörsporten till fältflygaryrket och därför subventionerar staten segelflygutbildning för de som är under 21 år. C-diplom blir alltså så billigt som 350 kr. för ungdomar och 650 kr. för de som är över 21 år. Vill man erövra segelflygcertifikat tillkommer en kompletterande utbildning och finns viljan att ytterligare förkovra sig kan man ta sträckflygnings- och passagerartillstånd. Ibland grips man av lust att flyga omkring i ulliga moln och det får man lov att göra efter en utbildning i instrumentflygning.

Ja, det finns många möjligheter för den segelflygintresserade att vidareutbilda sig inom grenen. Det mest primära är emellertid den spänning och samtidigt den rekreation man får genom att sitta i det lilla dukklädda planet. Och om plötsligt termiken "tar slut" vad gör man då? Ja, då landar man på första bästa öppna plats i terrängen och detta brukar med stor sannolikhet gå bra. Förutom flygarkompisarnas sätt att göra sig lustiga på "utelandarens" bekostnad brukar inga allvarliga missöden inträffa.

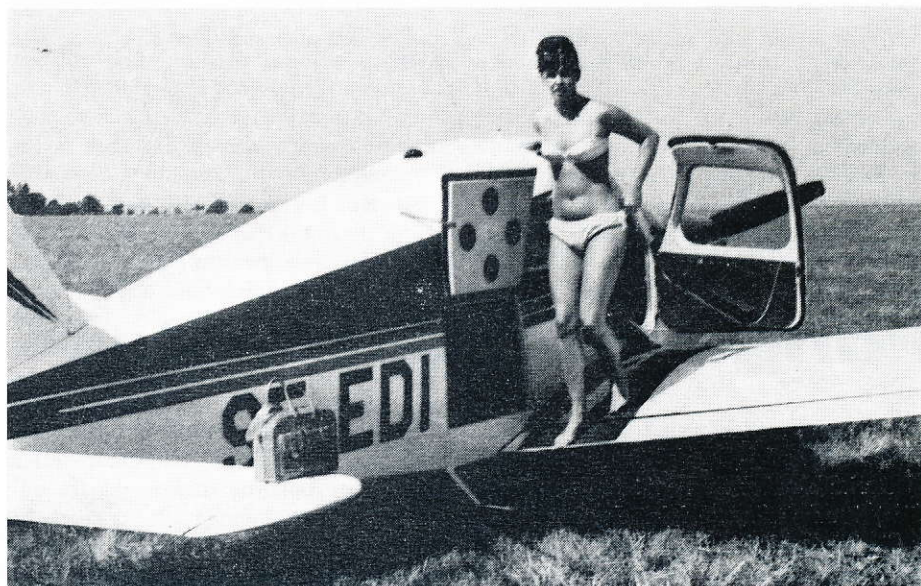
Motoflyget kan inte klassificeras som sport, men däremot kanske som transport. På ett snabbt och trevligt sätt förflyttar man sig mellan två punkter. Visserligen finns möjligheten att delta i motorflygtävlingar, vilket ju kan betecknas som sport. Varje år anordnar förresten AFK klubbmästerskap i motorflyg. Vi får då "släsa" om ett vandringspris i silver, skänkt av Bengt Hallberg, Köping.

Uppnår man en sammanlagd flygtid av minst 50 timmar, gör man samhället stor tjänst genom att ställa sig till förfogande som brandflygare. De flygare som arbetar på CVA har den förmånen att kunna flyga på sina tjänsteresor och på detta tjänar både den anställde och företaget. Önskar man att kunna förtjäna pengar på luftburna vingar är man tvungen att utöka A-certifikatet till B-certifikat eller instrumentflygbevis.

Men varför tänka på pengar och förtjänst när man kan ha verkligen trevligt tack vare sitt privatflygcertifikat. Låt mig berätta om den trevliga badresan vi gjorde i somras till Visingsö, där fältet

dag, men Vättern-vattnet var härligt svalkande. Det gick också utmärkt att använda till kaffekokning och de små insekterna, som fanns i, gjorde ju bara kaffet mer matnyttigt. Den dagen levde vi verkligen vildmarksliv. Den medhavda kycklingen äts med tänder och händer, men det fanns dock en blå pappersduk på det gröna "matbordet". Osten, som var ordentligt lagrad, var vi tvungna att binda fast i ena planet. Vi ville inte riskera att den "kröp bort".

På Visingsö finns en hel del kulturhistoriska sevärdheter. Per Brahe d. ä. byggde ett slott där på 1570-talet, men numera återstår endast ruiner av Visings-

Författarinnan "piper" luftigt klädd ur sin luftiga badhytt.

ligger i direkt anslutning till vattnet. Deltagare var Ulla och Lars Blomkvist, Hans Broberg, Barbro och Calle Gustafsson samt Kjell Söderberg med undertecknad som "bihang".

Vi flög med två flygplan, Piper Cherokee 180 och Cessna 175 och starten skedde från Arboga resp. Örebro. I förväg hade vi kommit överens om att mötas vid sjön Tisarens nordspets, för att sedan flyga i rote till Visingsö. Vi kunde faktiskt skönja de som satt i det andra flygplanet och vinkade till varandra både med händer och vingar. Radiokontakt hade vi hela resan och kunde på så sätt jämföra höjd och fart. Resan blev verkligen billig, kostade endast 50 kr. per person.

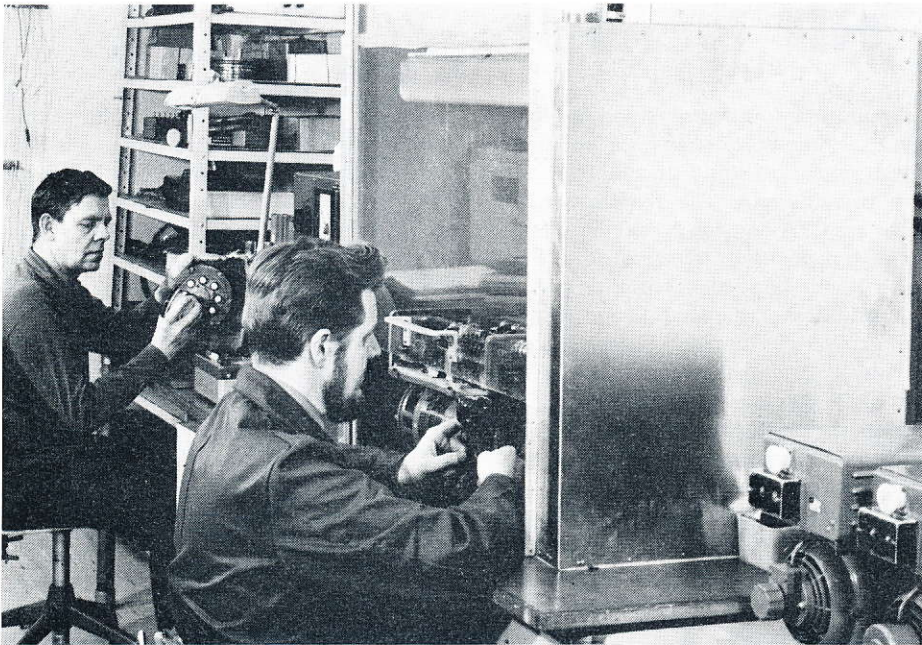
När vi, ungefär en timme efter start, landade, tyckte vi nog att vi hade kommit till paradiset. Planen ställdes upp alldeles vid stranden och vi kunde praktiskt taget kliva direkt ur planen i vattnet. Det var en solig och mycket varm

borg. Kulturen måste emellertid ha sitt och eftersom slottet låg på södra delen av ön och vi befann oss i den norra, hade vi inte ork att gå; alltså flög vi dit. Det visade sig att gamla slottsruiner var ytterst lämpliga att beses från luften. Slottet saknade nämligen tak och jag tror att vi såg mer av ruinen än de "myror", som "kryllade" på marken.

Roliga och sköna dagar har också en ände och med en sväng över Brahehus slottsruin, som ligger på fastlandet, tog vi adjö av trakten. Landskapet under oss var blåtonigt och mjukt i konturerna och solens sista strålar färgade himlen rosa. I rote styrde vi så respektive nos hemåt.

Slutligen tillåter jag mig att uttrycka förhoppning om att få se er CVA:are ute på AFK:s sida av flygfältet. Vi har möjlighet att ta provlektioner med Gunnar och Leif som lärare, eller bara sitta och prata i vår klubbstuga och bli med i gemenskapen. Hjärtligt välkomna.

Ewa Söderberg

Arne Breid arbetar lugnt bredvid Hugo Löfberg, som har sin oväsensspridande omformare under huv. Trots att den är öppen c:a 20 cm besväras ingen av provarna av skadande buller.

HUVUDSKYDDSOMBUDETS RAPPORTER

Fängslade decibeller

Hur är det med hörseln? Utan att man själv märker något nedsättes hörseln av de starka decibellerna (det är inga baciller) i omgivningen från skvalmusiken ur högt ställda högtalare till larmande arbetsplatser.

Med nedanstående exempel vill jag försöka beskriva praktiskt skyddsarbete vid CVA.

Bland nya arbetsobjekt, som inkom 1969 till avd 271 (roterande El) ingick provkörning och slutjustering av omformare. Detta arbete förlades till ett provrum där även annan provning utföres. Ljudnivån från de nya omformarna var emellertid så hög att personalen i rummet måste använda hörselskydd. Bullerbesvären påtalades för arbetsledaren vm B. Larsson och skyddsombudet A. Breid. Larsson ansåg att besvären borde kunna minskas genom någon form av bulleravskärmning. Undertecknad ansågs, i egenskap av huvudskyddsombud, som den lämpligaste på avd. att handlägga frågan.

Ett samtal med skyddsing. S. Karlsson resulterade i att en bulleranalys företogs. Denna visade att bullret låg på frekvensen 4.000—8.000 Hz. Detta buller kan dämpas med relativt enkla avskärmning-

ar varför avd. tillverkade en plåtkåpa invändigt klädd med skumplast. Efter montage av bulleravskärmningen (se bilden) visade mätningar att bullernivån sänkts med 20—25 dB till en nivå klart under skaderiskgränsen för bullerskada. Även med bulleravskärmningens skjutlucka öppen ca 20 cm för omformarjustering ligger bullernivån under skaderiskgränsen.

Jag har med dessa rader velat belysa hur en skyddsfråga har — och kan behandlas. Hela frågan, med undantag av bullermätningar, har såväl beträffande utredning som åtgärder handlagts internt inom avdelningen.

I skyddsfrågor vänd Dig till Din närmaste arbetsledare. Om inga åtgärder vidtogs till en å gjord framställning inom skälig tid och motivering härför inte lämnats kontakta huvudskyddsombud eller skyddsingenjör.

Så vill jag påminna om att vi alla har ett gemensamt ansvar för att vårt arbetarskydd skall ge oss en säkrare och bättre arbetsplats.

Med hopp om en snar integrering av förebyggande företagshälsovård.

Janne Andersson
Huvudskyddsombud

Damerna bjöd upp på årsmötet

Fredagen den 6 mars var det dags för årsmöte inom FCTF lokalförening 107, vilket i sedvanlig ordning ägde rum på Gyllene Balken.

Ordförande Erik Werner inledde med att göra en återblick på det verksamhetsår som nu var avslutat, ett år fyllt av många intressanta uppgifter. Ett stort antal remisser har behandlats under året, bl. a. V66 del 2 och MTU (militära tjänstgöringsåldersutredningen). Föreningen har även varit engagerad i utredningen beträffande uppbyggandet av Östersundsverkstaden, där en underavdelning till 107:an bildats. Inom föreningen har man kunnat notera ett klart ökat intresse bland medlemmarna för vad som sker, något som varit mycket stimulerande för styrelsen.

Som ordförande vid årsmötesförhandlingarna valdes traditionsenligt H. Jersby, trots att även förslag på B. Åhlin framfördes, och som sekreterare fungerade Maud Famne. Vid styrelsevalet blev det en del nyfillskott till styrelsen, då några av de gamla kämparna avsgat sig omval. Det var Henric Dackebo, Sven-Erik Lundahl och Gösta Sigge som avgick och i deras ställe kom Lars Höök, Kai Eriksson och Rigmor Tickols. Någon motkandidat till E. Werner på ordförandeposten fanns inte denna gång utan valet var enhälligt. Övriga styrelsemedlemmar, Bengt Johansson, Elis Agerlid, Bengt Berndtsson, Birger Björklund och Maud Famne omvaldes också. Den avgående styrelsen avtackades av Jersby.

Som vanligt ledde Jersby mötesförhandlingarna rappt och redigt på ett drivet sätt.

Den omvalde ordföranden Erik Werner tackade för förtroende och hoppades att styrelsen skall kunna uppfylla de förväntningar som ställs på den. 1970 kommer att bli ett spännande år med miljöfrågor, företagsdemokrati och lönefrågor framför oss. En drive kommer att läggas upp för att aktivera medlemmarna ännu mer.

Så avtackade Werner de avgående styrelsemedlemmarna Dackebo, Lundahl och Sigge med var sin blombukett, varefter han avslutade mötet och framförde en önskan om en trevlig afton för samtliga.

Och en trevlig afton blev det. Som vanligt var det god mat och mycket mat och snart steg allsängen rungande mot taket i en för kvällen specialskriven visa av K.-A. Tjellander, där fina pikar delades ut åt många håll. Lewins musiker var på bettet och Curt Green höll igång sången. Så trädde dansen kvällen lång, även damerna fick bjuda upp (inte då-

ligt!) och mellan danserna tog man en läskande paus i baren.

Men alla kvällar har ett slut, så även denna, och fram på småtimmarna lämnade vi Gyllene Balken och begav oss ut i den friska vinternatten efter en trivsamt kväll.

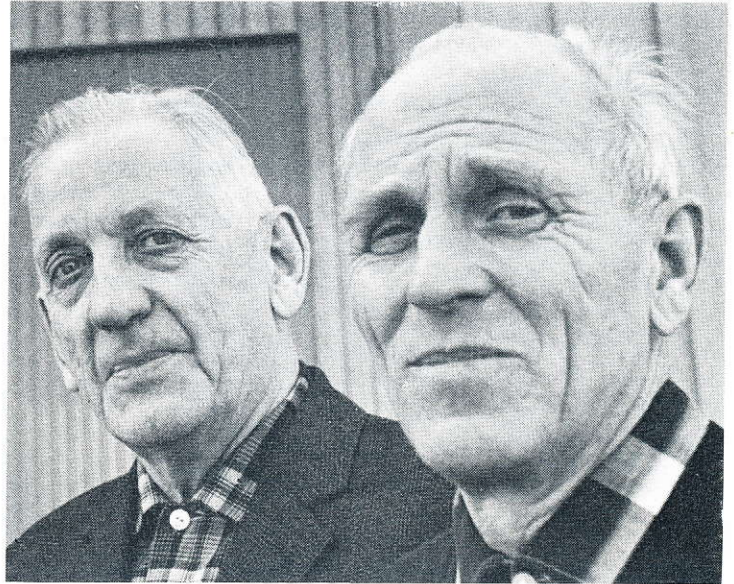
I speciell inlagga till FCTF:s verksamhetsberättelse rapporterade studieledaren Gustav Gustavsson (G G) flitigt deltagande i kurser, dels för att vinna mera insikter för tjänsten eller föreningen dels som hobby. Kurser har ordnats kommunalt, av CVA och UHF, FCTF och TBV samt per korrespondens. Deltagarantalet har totalt varit c:a 770, varav dock vissa medlemmar räknats flera gånger då de deltagit i flera kurser.

En mycket uppmärksam kurs är "Tjänsteman 70", som behandlar viktiga samhällsproblem, såsom löglöner, trygghetsfrågor, äldre arbetskrafts anställningsmöjligheter etc. Framför allt diskuteras i olika avsnitt fördelning och följsamhet i löneutvecklingen.

Bland hobbykurserna har träslöjd också samlat en mängd damer. I damkursen "Allt för Eva", som avslutades den 10 mars med mannekänguppvisning sågs många från CVA, UHF och BODA.

Intresset för kurserna över huvud taget har varit mycket stort och informationer om pågående och kommande kurser — inte minst "Tjänsteman 70" — kan Du få genom GG (tel. 132 03).

Uppfinnar-Norling får mera tid för nya idéer

Karl Norling och Axel Karlsson redo att arbeta åt sig själva.

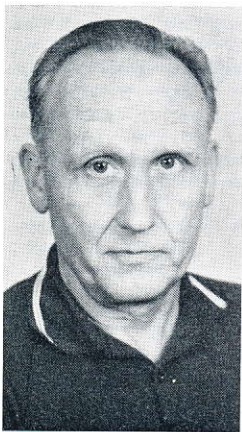
Tisdagen den 31 mars gick förrådsarbetaren Axel Karlsson och motormontören Karl Norling i pension. De avtäckades och beblomstrades av tlf chefen Tor Andrén i närvaro av personalchefen B Ählin samt närstående chefer, repr för fackföreningen och arbetskamrater. Vid det lilla samkvämet före avskedet berättades glada minnen och historier.

Gustav Axel Karlsson, som är född 14 mars 1907 i Götlunda anställdes 1951. Innan han blev förrådsarbetare byggde han master till markradio och arbetade på höga höjder. Därvid utmärkte han sig inte bara såsom en balansartist utan ock-

så för sin stora styrka, som ingen annan ville mäta sig med.

Karl Gustav Norling, är född den 28 mars 1909 i Fors församling Eskilstuna och anställdes vid CVA 1946. Innan dess hade han varit hos Bolinder & Munktell. Karl Norling är välkänd vid CVA för sina praktiska idéer och har mottagit många belöningar för genomförda förslag. 1967 utnämndes han f. ö. till "förlagen filur för finurliga förslag" då han fick mottaga 6.800.— som gratifikation för modifiering av vägledareomkopplare.

In memoriam

Sigurd Pettersson.

Robotmontören Fredrik Sigurd Petersson avled den 2.12.1969. Han föddes den 28.5.1910 i Torpa församling, Västmanland, och anställdes som flygplanmontör vid CVA 1949. Sedan 1958 arbetade han med robotmateriel. I unga år var han en mycket god tävlingscyklst och förblev cykeln alltid hans motionsredskap. För Kungsörs Sportklubb nedlade han mycket arbete speciellt på banläggning.

Tack!

● För vänlig hägkomst på min 60-årsdag ber jag härmed få framföra mitt hjärtligaste tack.

ELIS ALDÉN

● För alla bevis på vänlig hägkomst, som kommit mig till del på min 60-årsdag framför jag mitt varma tack.

TURE ANDERSSON

● Mitt hjärtliga tack till CUHF och FCTF 1f.107 för de vackra julblommorna.

ESTER DAHLSTRÖM, UHF

● Tack för liljorna till påsken.

OLLE ELGEBY

● **Meddelande:** Jag har inte slutat på CVA — inte fyllt 50 — inte avlidit. Tack i alla fall för trevlig fest, för blommor och presenter.

BOSSE ENGDahl, CVAO

● Ett varmt tack för all vänlig uppvaktning på min 50-årsdag.

BERTIL ERICSSON, UHF

● Ett varmt och hjärtligt tack för all vänlig uppvaktning på min 50-årsdag.

HOLGER ERIKSSON

● Ett hjärtligt tack för vänlig åtanke och vackra blommor, som jag fick under min sjukdom.

ALICE GRANLUND

● Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater, CVA och FCPF för de blommor jag fick under min sjukdom.

GÖTE GUSTAVSSON

● Ett hjärtligt tack till chefer, arbetskamrater, vänner och för alla vackra blommor och gåvor som jag fått mottagit vid min avgång med pension.

OLOF HEMRYD

● Till alla, som uppvakttat mig på 50-årsdagen, framför jag härmed mitt varmaste tack.

SVEN JELLSTRÖM

● Tack för blommor och vänliga hälsningar jag fick under min sjukdom.

VERA JOHANSSON

● Ett hjärtligt tack till CVA, FCPF och arbetskamrater för blommor jag fått under min sjukdomstid.

STURE JONSSON

● För all vänlig hägkomst på min 50-årsdag framför jag mitt hjärtliga tack.

ARNE KARLSSON

● Till chefer och arbetskamrater samt FCPF ber jag få framföra mitt varma tack för blommor och minnesgåvor, som jag fick mottaga på min 60-årsdag och även för vänlig hägkomst under min sjukdomstid.

KARL KARLSSON, UHF

● Ett hjärtligt tack till chefer, arbetskamrater och FCPF för de blommor som kommit mig till del under min sjukhusvistelse.

HELGE KÄBERG.

● Hjärtligt tack för påskblommorna.

BO LARSSON

● Hjärtligt tack för blommor och vänlig hägkomst under min sjukdomstid.

LARS MATSSON avd. 193

● Ett hjärtligt tack till UHF, FCPF samt alla kamrater på FF/FK (412-411) för visad vänlighet i form av vackra blommor och present under min sjukdomstid.

INGEMAR LARSSON

● Ett varmt tack för all uppvaktning på min 50-årsdag.

KARL-ERIC PERSSON

● Ett hjärtligt tack för all uppvaktning i samband med att jag lämnade min tjänst vid CVA.

UNO SELLGREN, f. d. avd. 592

● Till kamraterna vid UHF framförs ett hjärtligt tack för flerårigt gott samarbete samt för avskedsgåvan som överlämnades i samband med att jag lämnade min anställning.

NILS SNÄLL

● Hjärtligt tack för all uppvaktning på min 50-årsdag.

FOLKE STÉN

● Hjärtligt tack för den trevliga avskedsprenten.

EWA SODERBERG

● För vänlig hägkomst på min 50-årsdag ber jag få framföra mitt hjärtliga tack.

INGVAR ÖHRN

Forts. fr. sid 3

röras vad man kan göra själv för att söka förebygga angrepp av dem. Först och främst bör man försöka bli av med rökningen. Många är de behandlingar som försökts för att komma ifrån cigaretten och pipan. Tyvärr har behandlingarna knappast givit övertygande resultat — alltfjämt är viljan det viktiga — man "ger sig på" att sluta. En annan sak man kan göra är ökad fysisk aktivitet utom arbetet, såsom promenader till eller från ar-

betet, skogsvandringar, skidåkning, cykelåkning och simning för att nämna några exempel. Motionen har i en färsk undersökning visat sig vara välgörande för alla kroppens organ men man får ju välja den motion som passar ålder och kynne och det får givetvis ej bli någon överanstängning. Om man är ovan bör man börja försiktigt, träna med förstånd. Prova på testcykeln vad man kan prestera (men tänk på att ej forcera). Känner man sig osäker om man vågar sig

på någon form av motion och undrar vad man kan tillåta sig med hänsyn till det fysiska tillståndet, kom gärna till sjukavdelningen, så gör vi en noggrann genomgång.

Sammanfattningsvis: FRAM FOR MOTION OCH SLUTA ROKA! Det välbefinnande man på detta sätt förvärvar kan icke nog högt skattas.

G. Bergquist

KNUTSSON-HALL FICK FLICKAN

Den 15 dec. 1969 var det dragning i Färgtrollens höstkollektion. I denna dragning — i motsats till junidragningen — hade alla medlemmar sin chans. Även denna gång var en dator fru Fortuna för att föreningen skulle vara fri från misstankar om mänskliga svagheter och frestelser. De som inte hade tur hade i alla fall sina misstankar. Konstverken hade till stor del inköpts från konstnärer bosatta i och nära omkring Arboga såsom Tage Nilsson, Maud Nilsson, Elin Höglund, Jerry Grönberg m. fl. 3 dagar efter dragningen fick vinnaren välja konstverk i den tur de haft tur att vinna. Flickan av trä, som länge stått i administrationsbyggnadens hall togs av H. Knutsson-Hall.

1. Ragnar Stolt 295/CVA
Sommardag, olja, Tage Nilsson
 2. Karl Hultman UHF
Komposition, batik, Maud Nilsson
 3. Gunvor Jäderlund 421/CVA
Natträäd, olja, Jörgen Palle Jensen
 4. Manne Lundberg 110/CVA
Bali, olja, Elin Höglund
 5. Per-Erik Persson 9810/CVA
Väst kust, olja, Jörgen Palle Jensen
 6. Sune Ljung UHF
Thailand, olja, Elin Höglund
 7. Bo Wernersson UHF
Libanon, olja, Elin Höglund
 8. Solveig Dahlström UHF
En speglad värld, olja, Bertil Bagare
 9. Gunnel Rydeberg 9123/CVA
Självporträtt, tusch, Tage Nilsson
 10. Marita Bergström 8057/CVA
Konflikt, olja, Jerry Grönberg
 11. Hans Knutsson-Hall 353/CVA
Flicka, poppel, Ingela Wiik-Wilhelmson
 12. Britt Ohlsson 863/CVA
Fet vals, keramik, Britt-Ingrid Persson
 13. Lennart Eriksson 9213/CVA
Hov Hallar, olja, Lars Bertle
 14. Mary Carlsson UHF
Kråka, olja på plåt, Peter Tillberg
 15. Gerhard Vikergård UHF
Torgdag, gouache, Edvin Kindgren
- Konstföreningen återkommer snart med utställningar bl. a. i samarbete med Arboga Konstförening.

ÅRSavgiften OFÖR- ANDRAD 5 KRONOR

FMKA årsmöte beslöt att årsavgiften skulle förbli oförändrad 5:— för 1970.

Medlemsantalet är nu 289.

Av årsberättelsen framgick att föreningens uppgift att ta vara på medlemmarnas ekonomiska intressen har varit stor. Sammanlagt har föreningen kunnat redovisa att medlemmarna köpt för över 45.000:— i bränsle och andra förbrukningsvaror, vilket i viss mån kommit medlemmarna till godo. Den 1 juni anordnades vårutflykt till Rejmyra och den 28 sept. gick den efterlängjade "Brittsommarrundan". Sedan L. O. Broberg segrade finns det nu fyra, som har möjligheter att erövra pokalen för gott.

Vid styrelsevalet återvaldes till ordf. Bengt Aldsjö, sekr. Gustav Gustavsson och kassör Olaf Dahllöf.

Efter Magnus Schutz, som avled i höstas valdes Ivan Adielsson till materielförvaltare.

Efter de normala förhandlingarna riktades några påminnelser till medlemmarna:

Föreningen har en mycket förnämlig verktygsuppsättning och handböcker för vissa bilmärken som allt står till medlemmarnas förfogande. Kontakta materielförvaltaren. Därvid kan påminnas att en hylsnyckelsats i tum saknas sedan förra året och efterlyses. Meddela förvaltaren om Du har den. Samtidigt som medlemmarna erinras om att handla hos de firmor, som föreningen träffat överenskommelse med påminnes om att spara inköpskvitton — även från kreditkort till sitt eget och föreningens bästa. Tävlingskommittén tillfrågades om de hade några planer för utflykt eller tävlan, men lät de frågan gå tillbaka med begäran om förslag och önskemål.

IFFA BYTER NAMN TILL CVA IF

IFFA höll sitt årsmöte i Medborgarhuset den 25 febr. med förhållandevis god anslutning. Ett 45-tal medlemmar hade slutit upp och glädjande nog även två damer (Siiri Schutz och Ulla-Britt Karlsson) samt VD A. Högföldt och överingenjörerna L.-H. Larsson och C.-R. Ekblad.

Anledningen till den relativt goda anslutningen får väl delvis tillskrivas idrottsfysiologen Jan Karlssons, GIH, utmärkta föredrag "Motionsträning ger kondition och välbefinnande". Karlsson redogjorde med hjälp av ljusbilder för kroppens förbränningsprocesser, hjärta och cirkulationsorganens viktiga roll som "förbränningsmotor" och syretransportör.

En människas maximala fysiska prestationsförmåga begränsas av möjligheterna att transportera syre ut till kroppens alla muskler där förbränning sker. Det gäller alltså att ha så hög maximal syreupptagningsförmåga som möjligt, för att förse de arbetande musklerna med tillräcklig mängd syre. En otränad person i 50-årsåldern kan genom en väl avvägd motionsverksamhet, under exempelvis en tid av 3 mån., öka sin maximala syreupptagningsförmåga med 20 %, vilket i praktiken innebär att den fysiska prestationsförmågan också ökar med samma värde.

Ett enkelt och för den enskilda motionären fullt tillräckligt sätt att mäta sin syreupptagningsförmåga, kan erhållas på en s. k. "testcykel". En sådan finns vid CVA i vaktbyggnaden och det finns även utbildade testledare som står till tjänst vid testning.

Som sammanfattning av föredraget kan man lugnt konstatera att motion är lönsamt både för individen och hans omgivning samtidigt som vederbörande i avsevärd grad minskar risken att drabbas av rubbningar i hjärt- och cirkulationsorgan. Dessa sjukdomar är f. n. välfärdssamhällets största gissel och dödligheten är drygt 50 %. Rör Dig mer och Du blir mindre trött kan verka paradoxalt, men äger sin giltighet i allra högsta grad!

I övrigt kan nämnas, att årsmötet beslutade att en namnändring till CVA IF skulle ske. IF Flyget Arboga förkortat till IFFA kom till stånd efter att idrottsföreningen tidigare hetat CVA IF, delvis för att betona samhörigheten med övriga FV-instanser (UHF och DC) i Arboga. Någon förändring i relatio-

nerna till medlemmarna inom FMV kommer givetvis icke att ske med anledning av namnbytet.

I dagens läge, när CVA sedan en längre tid har sin huvudman i Förenade Fabriksverken och dessutom sedan årsskiftet övergått till industridepartementet, finns det skäl att återgå till det ursprungliga namnet.

Det har också i flera sammanhang visat sig vid tävlingar, att IFFA av arrangörerna kallats för CVA IF. Mot bakgrunden av detta och med tanke på att CVA lämnat FV och delvis också med tanke på det eventuella PR-värde som ett uppträdande i idrottsliga sammanhang under ett namn direkt kopplat till företaget kan ge, får beslutet anses som klokt.

Val av styrelse och sektionsledare förekom givetvis också och den största förändringen i styrelsen var att en kvinna ersatte avgående sekreteraren Lars Gustavsson. Vi tackar honom för de 2 år som han verkat samtidigt som vi hälsar vår nya sekreterare, Margareta Lindberg (sekr. åt produktionsöveringenjören) hjärtligt välkommen.

I varpasektionen valdes W. Liljehammar till ledare efter Ove Bergström, en som vi hoppas välkommen förstärkning.

Här nedan en förteckning över styrelseledamöter, sektionsledare och stugkommitté.

Ordförande	S.-O. Holmström/953
Sekreterare	Margareta Lindberg
Kassör	P.-E. Persson
Materialförv.	G. Wahlén
V. ordförande	G. Rystedt

Sektionsledare

Fotboll/Bandy	G. Eklund/800
Tennis	B. Bertilsson/619
Bordtennis	G. Lang/442
	S. Arnoldsson/453
	L. Lindberg/443
Badminton	J.-E. Kihlström/720
Varpa	W. Liljehammar/253
Skytte	H. Hahne/2321
Skidor	G. Rystedt/2741
Orientering	L. Höglund/582
Sektionskommitté	S.-O. Holmström/953
	G. Thunberg/953
	S. Wiberg/506
	S. Hoffman/594

Mötet avslutades med prisutdelning för vissa skyttar för klubbmästerskap i orientering, bordtennis och badminton samt en kopp kaffe.

Bliv fiskare

Intresserade sportfiskare bliv medlemmar i CVA:s fiskeklubb. Nya fiskevatten. Medlemskort skall lösas före den 1.5.70 hos kassören Harry Odenhult. Styrelsen lämnar alla upplysningar.

Göte Örnefur Harry Odenhult Bertil Gustavsson
Bengt Ekstrand Ingemar Carlsson

ISKODEN

Under denna kyliga vinter har situationen vid våra kuster varit svår. Fartyg har fastnat och andra varnas genom radion. Visserligen berör det inte Arboga i någon högre grad, men undrar man ofta vad kodsiffrorna betyder i de israpporter som läsas upp. Den nya iskoden fastställdes 1954 av Danmark, Finland, Norge, Sverige och Västtyskland. Första siffran avser isförhållandena:

- 0 isfritt.
 - 1 nyis.
 - 2 svag landfast is.
 - 3 spridd drivis.
 - 4 sammanpackad issörja.
 - 5 svår landfast is.
 - 6 tät drivis.
 - 7 sammanhängande havsis.
 - 8 hopskjutnen is, packis eller fält av grov havsis.
 - 9 havsråk längs kusten.
 - × inget meddelande.
- Andra siffran anger situationens utveckling vid observationstillfället och är sålunda ingen prognos.

0 issituationen ändras inte.

- 1 issituationen förbättras.
- 2 issituationen försämrats.
- 3 isen bryter upp.
- 4 isen skingrar sig eller bryter upp.
- 5 isbildning.
- 6 isen fryser samman.
- 7 isen driver till eller packas samman.
- 8 varning för packisvallar.
- 9 varning för ispressning eller is-skrivning.

× intet meddelande.

Tredje siffran betecknar seglättningsförhållandena.

- 0 sjöfarten obehindrad
- 1 sjöfarten obehindrad för maskindrivna fartyg av järn eller stål, riskabel för träfartyg utan iskydd.
- 2 utan isbrytarhjälp är sjöfarten besvärlig för fartyg med liten maskinkraft, riskabel för svagt byggda fartyg.
- 3 utan isbrytarhjälp är sjöfarten möjlig endast för starkt byggda fartyg med god maskinkraft.
- 4 isbrytare assisterar sjöfarten vid behov.
- 5 sjöfarten pågår i ränna utan isbrytarhjälp.
- 6 sjöfarten möjlig endast med direkt isbrytarhjälp.
- 7 endast isförstärkta fartyg erhåller assistens.
- 8 sjöfarten tillfälligt stängd.
- 9 sjöfarten har upphört.
- × intet meddelande.

BÅDE PING OCH PONG FÖR CVA

CVA-mästare

1969 års CVA-mästerskap i bordtennis avgjordes lördagen den 17 januari i år med ett deltagande av 32 spelare.

Tävlingen inleddes med att varje spelare fick spela två kvalmatcher, varefter deltagarna hamnade i en cup i klass 1, 2, 3 eller 4 beroende på kvalresultatet. Det blev alltså åtta man i varje grupp som hade att kämpa om mästerskapet.

Vid CVA IF:s årsmöte onsdagen den 25 februari kunde följande spelare hämta sina väl förtjänta guld-, silver- resp. bronsmedaljer:

Klass 1: 1) Nils Peterson, 2) Ingemar Gustafsson, 3) Leif Lindberg.

Klass 2: 1) Tore Andersson, 2) Stig Arnoldsson, 3) Boo Wadling.

Klass 3: 1) Ove Arnoldsson, 2) Stig Larsson, 3) Henrik Groop.

Klass 4: 1) Kustas Tael, 2) Roger Jacobsson, 3) Birger Lindh.

FCIF-mästare

CVA har i år deltagit med fyra 3-mannalag i FCIF:s mästerskap i bordtennis. Lagen inlottades i tre olika grupper, varefter segraren i varje grupp går till slutspel.

I första omgången lyckades tre av de fyra CVA-lagen gå vidare genom att CVA 1 vann över FMV med 5-4, CVA 2 vann över FCPF 73 med 5-3 och CVA 2 vann över FortF 2 på wo.

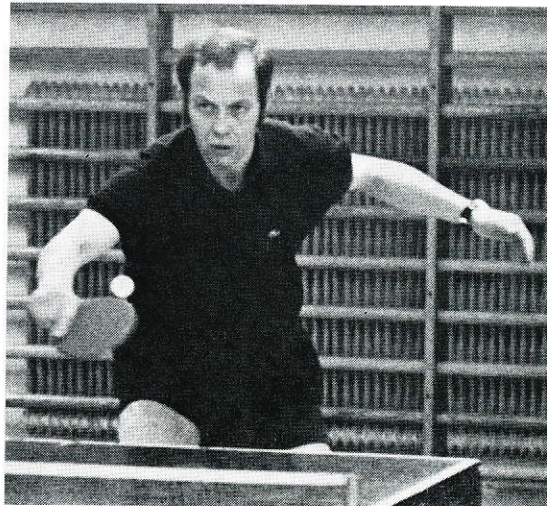
Efter andra omgången återstod för CVA:s del bara lag 1.

Efter det senare lagets seger i tredje omgången över Gevärnfaktoriet med siffrorna 5-3 i en mycket hård och in i det sista oviss match, går laget till slutspel i Eskilstuna den 4-5 april i år.

Övriga slutspelslag är: CVM, Malm-slätt, FortF, Stockholm och Fabriksverkets Sportklubb som slutspelsarrangör. Favorit till slutspelseger är CVM men nog sätter vi en slant på CVA lag 1 som består av: Nils Peterson, Ingemar Gustavsson och Leif Lindberg.

P. S. CVA blev FCIF-mästare

CVA 1 vann FCIF-mästerskapet i bordtennis genom seger för FortF med 5-4, CVM 5-4 och fabriksverkens sportklubb 5-0. På andra plats placerade sig CVM, FortF på 3:e samt Fabriksverkens sportklubb som 4:e lag.

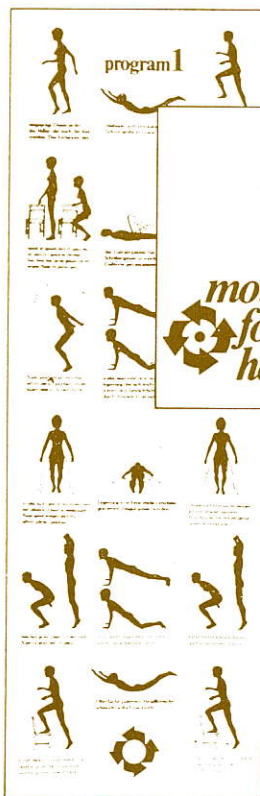

Koncentrerad CVA-mästare, Nils Peterson.

CVA IF INKÖPER 10 ST. MOTIONSPAKET

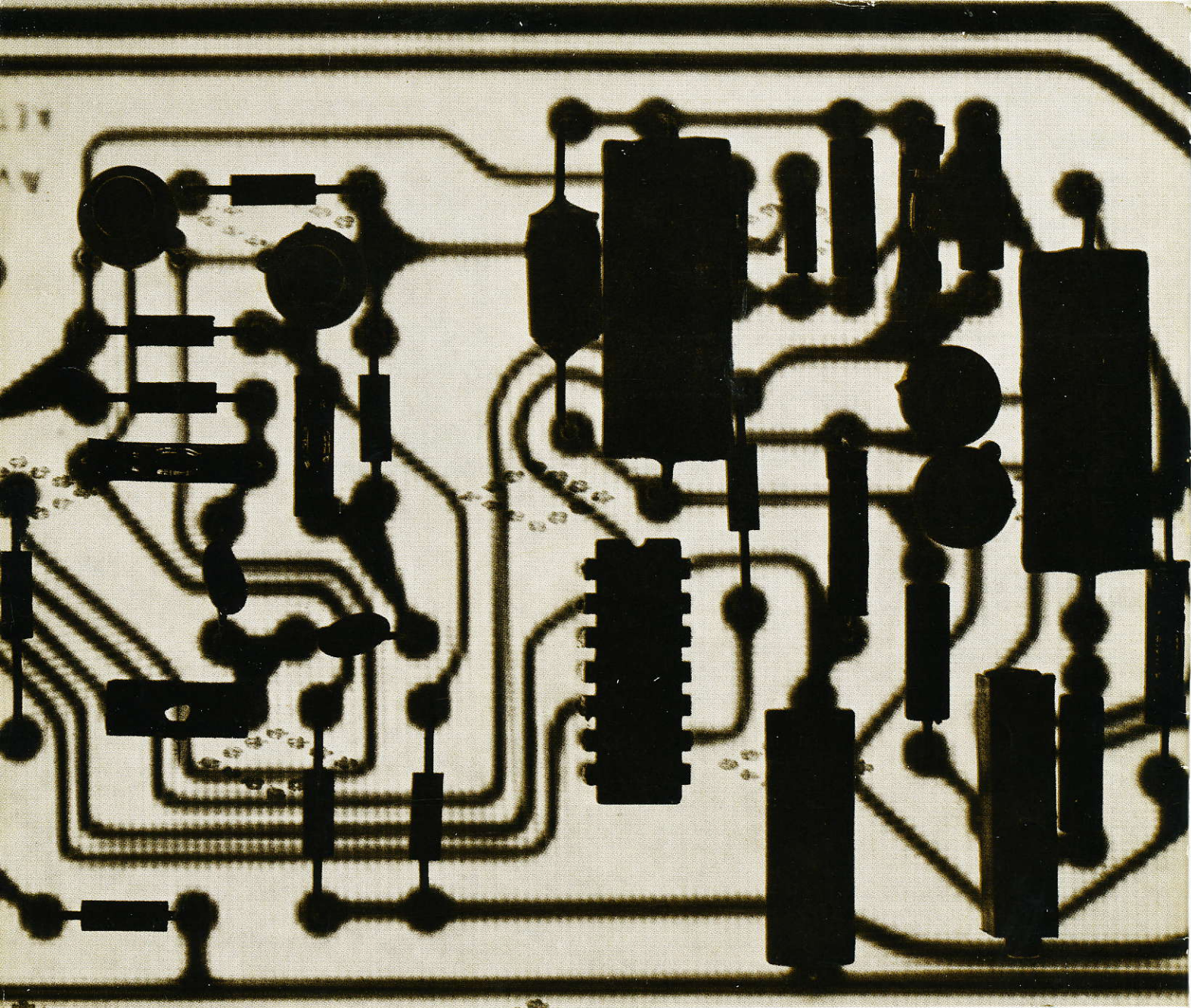
som kan lånas ut till medlemmar. Avsikten är att stimulera till lite extra motion i hemmet. Skulle försöket slå väl ut och efterfrågan på "motionspaketet" överstiga tillgången, hoppas vi att ytterligare exemplar kommer att anskaffas genom företagets försorg, lån förmedlas genom CVA IF sek. Margareta Lindberg, tfn 368.

Syftet med motionspaketet är dubbelt: det skall vara så enkelt, att alla kan använda sig av det, ung som gam-

mal, och det skall vara så upplagt, att det kan användas för konditionsträning av de flesta, även den helt otränade. Programmen har inom Socialstyrelsen granskats av biträdande professor Per Olof Åstrand.

Motionspaketet består av två program. När den första skivan med sin plansch använts under något halvår, kan den andra lämpligen delas ut. Den innehåller nya rörelser och ny musik och stegar takten en smula jämfört med den första skivan. Programmen är så utformade att man kan utföra rörelserna praktiskt taget var som helst hemma.

Modern Elektroteknik

ger eleganta kretslösningar men är krävande ur mätsynpunkt — mättoleranserna tenderar att bli snävare. Därmed ökar kravet på mätinstrumentens noggrannhet. Ett aldrig så fint och dyrbart mätinstrument förlorar med tiden sin tillförlitlighet. Likaväl som en klocka måste ruckas behöver ett mätinstrument regelbundet kalibreras. Även andra underhållsåtgärder kan vara nödvändiga.

Visste Ni att FFV/CVA har en av landets förnämsta underhållsresurser för elektroniska mätinstrument. Bland resurserna ingår serviceverkstäder kompletterad med rörlig service som kan nå varje plats.

Är Ni intresserad av att hålla Er instrumentpark rättvisande — kontakta FFV/CVA i Arboga, tel. 0589/128 00.

FFV

FÖRENADE FABRIKSVERKEN

FÖRSÄLJNINGSAVDELNINGEN

631 87 ESKILSTUNA, TFN 016/11 02 00